Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Britanijos LIETUVIS

PASKIRAS NUMERIS 10 PENŲ

„BRITANIJOS LIETUVIS", savaitinis laikraštis. Leidžia — D. Britanijos Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba, — 43, Holland Park, London, W. 11. — Telef. PARk 9699. Redaguoja Redakcinė Kolegija: M. Bajorinas, J. Senkus, B. Daunoras. REDAKCIJA — raštus taiso bei trumpina savo nuožiūra. Nesunaudoti rankraščiai nesaugomi ir negrąžinami, jei nepridetas pašto ženklas. — ADMINISTRACIJA: prenumeratos kaina: D. Britanijoje trims mėn — 10 šil. Užsienyje: metams — 5 U. S. A. doleriai. SKELBIMAI: Spaudos eilutė arba jos vieta — 1 šil. ADRESO PAKEITIMAS 1 šilingas.

„THE LITHUANIAN WEEKLY"
LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

Nr. 47 (225) Londonas 1951 m. Lapkričio 30 d. V METAI

VAIDINIMAS IŠ AMERIKOS PERKELTAS EUROPON

Tarptautinis politinių įvykių teatras pradėjo savo sezoną pilnumoje. Teatro scena buvo perkelta iš Amerikos į Europą, kur tuo pačiu laiku vyksta konferencijos bent keliose vietose. Paryžiuje tebesitęsia JTO-jos sesija. Bonoje šeštadienį prasidėjo Atlanto Pakto valstybių konferencija, Strasburge pirmadienį susirinko Europos Parlamentas. Jeigu prie to pridėsime įvairius individualių valstybės vyrų pasimatymus, Egiptą, Mossadeko grįžimą į Persiją, Korėjos taikos derybas — tai ir gausime pilną kaleidoskopinę praeitos savaites įvykių apžvalgą.

ATLANTO KONFERENCIJA

Vyriausias Atlanto Pakto valstybių organas, Atlanto Taryba, savo darbus pradėjo Romoje, pareitą šeštadienį. Dalyvauja 12 valstybių užsienio reikalų, finansų ir saugumo ministeriai. Konferencijos svarbiausi uždaviniai: 1) Europos kariuomenė su vokiečių kontigentu, 2) jos apginklavimas, 3) finansavimas, 4) Graikijos ir Turkijos priėmimas į Atlanto Paktą ir 5) Vidrytų gynybos planas.

Visais tais klausimais susiduriama su dideliais sunkumais. Europos kariumenės organizavimas sutinka klūčių iš Britanijos, kuri priešinasi perleisti savo karines pajėgas dar nepaskirtai kokiai nors virštautinei vyriausybei. Ji taip pat negali atsisakyti nuo savo įsipareigojimų Commonvealtho kraštams.

Tais ir kitais reikalais pareitą savaitę Amerikos kongreso delegacija turėjo Strasburge pasitarimus su Europos valstybių parlamentarais. Amerikiečiai norėjo iš arčiau susipažinti su suvienytos Europos organizavimu. Kongreso delegacija byvo labai nusivylusi. Europiečiai, vietoj pasiinformavę apie darbus, skundėsi apie skirtumus, kurie kliudo suvienytos Europos organizavimui. Ypatingai buvo apeliuojama į Britaniją prisidėti prie Europos, jos kariuomenės ir Shumano plano anglies ir geležies pramonei suvienyti. Britanijos atstovai negalėjo jokio užtikrinimo duoti, bet tik pažymėjo, kad Churchillis, kuris davė pradžią suvienytai Europai, jos neapleis.

Vokietijos ginklavimo klausimas turėjo palankesnę eigą. JAV, Britanijos ir Prancūzijos užs. reik. ministeriai buvo susitikę su vak. Vokietijos kanleriu Dr. Adenaueriu Paryžiuje ir susitarė pakeisti okupacinį statutą nauja sutartimi, kuri duos Vokietijai nepriklausomybę. Vokietija taip pat pažadėjo duoti savo kariuomenės kontingentą Europos kariuomenei, kada ji bus suorganizuota. Alijantų karinės pajėgos liks Vokietijoj kaip apsauga.

Čia tuojau susiduriama su naujomis kilūtimis. Vokietijai neleidžiama turėti nepriklausomos kariuomenės su generaliniu štabu, bet tik kariuomenę, kuri būtų Europos kariuomenės dalimi, kas reiškia, kad pirma reikia suorganizuoti Europos kariuomenę, kas nėra lengvas dalykas. De Gaulle Prancūzijoj pasipriešino prieš Europos kariuomenės kūrimą. „Tas reikš arba Prancūzijos kariuomenes galą, arba praktišką juoką, kuris leis atstatyti Wehrmachtą be jokios garantijos mums". De Gaulle partija, kuri yra didžiausia parlamente, balsuos prieš Europos kariuomenės pasiūlymą. Ir pačioj Vokietijoj opozicijos vadas Schumacheris atakavo Adenauerio susitarimą su Vakarais Vokietijos apginklavimui. Vokietija, žinoma, būdama vidury tarp rytų ir vakarų, išnaudoja progą ir išgauna daugiau ir greičiau nuolaidų iš Vakarų valstybių, kurios nori, kad Wehrmachtas padėtų apginti Europą nuo Rusijos puolimo. Ateinantį pirmadienį Dr Adenaueris lankysis Londone ir buvo karaliaus priimtas. Spauda pažymi, kad jis atvyksta kaip būsimas draugas, o ne kaip buvęs priešas. Tai įvyksta vos 6 metai po karo.

Netenka abejoti, kad Europos kariuomenės sudarymas bus negreitas ir sunkus. Gynybos reikalai tačiau laukti negali ir dėl to Atlanto Taryba Romoje tarėsi dėl greitesnių būdų Europos saugumui užtikrinti. Manoma turėti pakankamas pajėgos ateinančių metų pabaigoje. Toks ginklavimasis tačiau pradeda skaudžiai atsiliepti į Europos ekonominę būklę ir Taryba svarsto, kaip geriau ir pigiau apginkluoti karius ir kaip teisingiau paskirstyti tarp valstybių ginklavimosi finansavimą. Aišku, kad JAV turės nešti sunkiausią naštą, bet bus daugiau reikalaujama ir iš Europos. Vakarai turi daugiau pasitempti, kad apsaugoti savo gyvenimo būdą, pareiškė gen. Eisenhoweris pereitą pirmadienį. Kaip vyriausias alijantų karo vadas Europoje, jis buvo pakviestas į Romą pareikšti savo nuomonę Atlanto Tarybai. Jo kalbos svarbiausi punktai: 1) Europos kariuomenė su vokiečių kontigentu yra būtinai reikalinga, 2) vak. Europos gynimas be Vokietijos reikštų karo veiksmų stabilizaciją prie Reino ir 3) naujas ginklų vartojimas yra tiriamas, bet vien nauji ginklai negali duoti saugumą ar pašalinti pavojų.

Vykstant Atlanto Tarybos posėdžiamas, komunistai suruošė demonstracijas.

JUNGTINĖS TAUTOS

Paryžiuje su atydumu byvo laukiama Višinskio pasisakymo dėl vakarų nusiginklavimo pasiūlymo. Visi vakarų kalbėtojai davė taikinga toną ir buvo tikimasi, kad ir Sovietai paseks tuo pavyzdžiu. Višinskio kalba tačiau visus labai apvylė. Jis pareiškė, kad tas nusiginklavimo pasiūlymas dabartinėje formoje yra visiškai nepriimtinas. Jis padarė kelis pakeitimus, kurie tą planą padarė bveik tokiu, kokio rusai nori. Sovietų užs. reik. ministtris neapsiėjo ir be naujos atakos prieš vakarų valstybes. Jų kalbos skiriasi nuo darbų, sakė Višinskis. Sulyginkite tuos du dalykus, šaukė Višinskis, kada jus esate vieni „su Dievu ir savo sąžine". Vakarų ministeriai kalba apie nusiginklavimą, o patys tuojau skuba bėgti į Romą į ginklavimosi konferenciją. Toj pačioj kalboj Višinskis užsirekomendavo kaip arabų tautų ir jų tautinių aspiracijų užtarėjas.

Ta proga reikia pažymėti, kad Sovietų Rusija įteikė vak. valstybėms notas, protestuodama prieš vakarų planą vidurinių rytų apsaugai. Panašaus turinio notas Sovietai įteikė ir arabų valstybėms.

Nor virš minėta Višinskio kalba ir labai apvylė JTO-jos delegatus, šie gi Višinskio pasiūlymą visiškai neatmes, bet jį tirs. Pakistano, Irako ir Sirijos delegacijos pasiūlė sudaryti specialų komitetą Rusijos ir vakarų nusiginklavimo pasiūlymus studijuoti ir skirtumus išlyginti.

Sunkiai vyksta ir JTO-jos komitetui, kuris svarsto kolonijų reikalus. Pietų Afrika ir Prancūzija pagrąsino išeiti, jei tas komitetas nepakeis savo nutarimo svarstyti politinius klausimus. Pietų Afrika nesutinka, kad būtų priimta peticija iš pietų-vakarų Afrikos tautų, gi Prancūzija protestuoja prieš komiteto kišimąsi į jos zonoje esančių kolonijų vidaus reikalus. Komiteto daugumą sudaro valstybės, kurios neturi kolonijų ir neišvengiamai sueina į konfliktą su kolonijas turinčiomis valstybėmis.

EUROPOS PARLAMENTAS

Europos valstybių vyrai šiuo metu turi ypatingai daug darbo ir turi atlikti daug važinėjimo. Iš JTO-jos sesijos Paryžiuje, jie važiavo į Romą, o iš ten turėjo grįžti į Strasburgą, kur pirmadienį prasidėjo patariamojo Europos Parlamento sesija. Dalyvauja 15 valstybių su 127 delegatais. Suvienytos Europos organizavimas, kas yra vyriausias to parlamento tikslas, neina taip sklandžiai ir taip greitai, kaip kai kurios valstybės norėtų. Gal didžiausią tam kilūtį sudaro Britanija ir Skandinavijos kraštai, kurie nors tai idėjai ir pritardami, praktiškai užima tik stebėtojų roles.

Suvienytos Europos idėjai įgyvendinti yra pradėti du praktiški veiksmai: 1) Shumano planas. Europos anglies ir geležies pramonės apjungimas) ir 2) Europos kariuomenė. Britanija, abiems dalykams teoretiškai pritardama, pati nesutinka nei viename, nei kitame iš tų organų dalyvauti. Nenuostabu dėl to, jei europiečiams pradeda pitrūkti kantrybės ir jie norėtų, kad pagaliau Britanija nustotų tik žodžiais operuoti ir praktiškai prisidėtų prie Europos apjungimo įvykdymo. Tuo pačiu pripažįstama, kad be Britanijos ir Skandinavijos, suvienytos Europos idėja yra neįgyvendinama.

Kodėl Britanija laikosi nuošaliai. Čia yra keletas priežasčių, kaip nevienodas gyvenimo standartas, nelygus darbininkų atlygnimas, gyventojų nuomonė ir pan. Sujungus, pav. visų Europos kraštų anglies kasyklas, gali būti nustatytas vienodas atlyginimas visiems angiakasiams, kas, žinoma, anglams, turintiems aukštesnį gyvenimo standartą, būtų nepriimtina. Neišspręstas klausimas taip pat yra kas bus aukščiausias autoritetas ir kas duos įsakymus.

Tačiau svarbiausias Anglijos argumentas yra jos ryšiai su Commonwealthu. Britanija yra ne tik Europos valstybė, bet ji taip pat priklauso ir kitiems kontinentams per savo dominijas ir kolonijas. Kad tą kliūtį nugalėti, yra pasiūlyta prie Europos Parlamento sudaryti organą, kuriame ir Commonwealtho kraštai būtų atstovaujami.

Susirinkęs Europos Parlamentas dėl to turėjo konstatuoti, kad Europos vienijimas yra nepatenkinamoj būklėj, kas buvo ryškiai pastebėta per Amerikos kongreso delegacijos ir Europos parlamentarų pasitarimus. Europos parlamento darbai ką tik prasidėjo ir dėl to apie šios sesijos rezultatus dar būtų per anksti kalbėti.

ARTIMIEJI RYTAI

Palikus Europą, pirmuoju susidomėjimo centru yra artimieji rytai, ypač Persija ir Egiptas. Sekmadienį į Teheraną grįžo Persijos premjeras Mossadekas, aplankęs Vašingtoną ir Egiptą. Persijos politika yra mums neįprasta ir pilna netikėtumų. Štai dar Mossadekui būnant svetur, Persijos jis buvo smarkiai kritikuojamas ir būsimieji rinkimai į parlamentą buvo atidėti iki gruodžio vidurio. Tik grįžus Mossadekui, parlamentas davė jam pasitikėjimą 90 balsų prieš nulį ir patenkino jo reikalavimą daryti naujus rinkimus tuojau. Yra žinoma, kad vyriausybė Persijoj paprastai gali rikimus nukreipti į savo pusę, nors oficialiai rinkimai skaitosi laisvi ir slapti.

Savo kalboje parlamentui Mossadekas gyrėsi sudaręs ryšius su Amerikos politiniais ir finansiniais sluoksniais, iš kurių tikimasi gauti paskolų. Nors krašto ekonominė būklė ir bloga, bet reikia tik turėti kantrybės. Tiek, kiek persams reikalinga pajamų, tiek britams reikia alyvos. Su Britanija dar negalima pradėti derybų, nes ji vis dar nori alyvos šaltinių kontrolės.

Opozicijos vadas Jamal Imami smarkiai puolė Mossadeką, nors per balsavimus susilaikė. „Šioj šaly nėra saugumo asmeniui. Parlamentarai yra grąsomi", šaukė jis, rodydamas pirštu į Mossadeką, pareiškė: „Klysti, jei manai, kad Amerika padės kraštui tokioje būklėje. Amerika negalbės to krašto, kur komunistai viešpatauja". Išvažiavus jam iš parlamento rūmų, jo mašina buvo apsupta Mossadeko šalininkų, bet Imami pavyko pasprukti nesužalotam.

KOPLYTĖLĖ LIETUVOJE
(V. Augustino nuotrauka)

Jau laikas užsisakyti „B. Lietuvį" sekantiems metams. Jo kaina: metams — 32 šil., pusei (6 mėn.) — 18 šil., metų ketvirčiui (3 mėn.) — 10 šil.

Spastuves fondo remejai rašo:

„Mano auka testiprina spaustuvę!" —

K. Svinkūnas.

„Esu patenkintas Tamstų užsimotu žygiu įsigyti spaustuvėlę. Aš seniai buvau tos nuomonės, kad reikalinga įsygyti savo spaustuvę ypatingai Londone, kur gali būti leidžiami lietuviški laikraščiai, knygos ir kt.

Pvz., Manchesteryje buvo suorganizuota knygų leidykla „Pradalgė", kuri išleido kelias knygas, be to turėjo užsibrėžusi tikslą įsigyti tavo spaustuvę. Tokius pat tikslus turejo Coventry, Nottinhamas ir kt. O kam tai reikalinga galvoju aš — juk viena pajėgėsnė spaustuvė gali aptarnauti visos salos lietuvius.

Linkiu geriausio pasisekimo Tamstų siekimus įgyvendinti.

Domas Steponavičius

„Būtų gera, kad laikraštyje skelbtumėte, kiek surinkta ir kiek dar trūksta. Jei bus reikalinga dar paremsime."

J. Benetis

„Garbė didvyriams, kurie nepalūžtamai dirba, keldami aukštyn kaip lietuvių taip ir Lietuvos vardą."

P. Miklovas

„Šiuo kukliu įnašu spautuvės reikalamas noriu atžymėti mums brangią Kariuiomenės Šventės dieną.

Skaitau ,kad sava spaustuvė ir tautiška spauda nemažiau reikalinga, kaip ir kariuomenė Tautos laisvei atkovoti.

Linkiu sekmingai įvykdyti šį naudingą sumanymą. (Pridedu £ 4)."

J. Krivickas

„Siunčiu mažą trupiniuką, už kurį mano bus pridėta pora raidžių. Juk ir vargo bitės iš mažiausių trupinėlių suneša didžiulius kiekius medaus. O milijoninės armijos irgi susideda iš smulkiausių vienetų. Todel ir mūsų maži svariukai sudarys sumą, kuri įgalins nuveikti didelius darbus."

V. T.

„Malonų skaityti BL, kuriam pagalbon skuba daugelis lietuvių. Na, aš dar jaučiuosi prie to neprisidėjęs. Tikrai būtų apsileidimas atsilikti nuo savos spaustuvės rėmimo. Todel skubu prisidėti nors ir su mažute vieno svaro auka".

J. Maslauskas

„Suprasdama taip sunkią šių laikų lietuviškos spaudos padetį, noriu prisidėti nors mažute dviejų svarų auka.

M. Naujokaitė

„Linkiu skristi laimingai, kad grįžtume garbingai."

P. Adomaitis

„Skaitau BL ir randu, kad vienas aukoja savai spaustuvei įsigyti, kitas neaukoja. Vienas perka ratuką, kitas kitą. Tuo pačiu ir aš aukoju vieną svarą už kurį gal nupirksite ašelę, nes ir ratukas be ašelės negali suktis. Tuo pačiu pranešu, kad mano išloštą BL loterijoje amžiną plunksną gavau už kurią esu jums labai dėkingas."

J. Naudžiūnas

„Galbėkime kaip galėdami tą mūsų taip brangų laikryšti, nes be jo būtume kaip ir be savos kalbos. Gana jau netekome savo numylėtos Tėvynės, todel negalime leisti žūti ir „Britanijos Lietuviui".

A. Tirevičius

Matome, kad lietuvis, kaip lietuviškoji bitelė, darbininkėlė niekada nepailsta. Per amžius Lietuvos priešai stengėsi išnaikinti mūsų Tautą. Stengėsi atimti iš jos norą gyventi, palaužti ją kovoje dėl būvio. Tai nepavyko. Lietuvio tautinė sąmonė, nežiūrint kaip ilgai ir stropiai ji bebuvo siopinama, prašvisdavo vis naujais deimančiukais, lyg aukuro šventoji ugnis suliepsnodavo ir užliedavo kraštą nauju prisikėlimo gaisru ir parodydavo pasauliui, kad nėra galybės, kuri pajegtų pavergti lietuvio dvasią. Štai ir šios salos lietuviai, nežiūrint, kad emigracijos banga išretino ir taip jau nepertankias jų eiles, pasiryžo įgyvendinti didelį uždavinį ir jo siekia tikrai lietuvišku atkaklumu. Jei pradėjus šį vajų kaikas ir abejojo jo pasisekimu, tai šiandien jau nėra jokios abejonės, kad lietuviška spaustuvė Londone bus, kaip yra ir lietuviški namai. Iš čia skils lietuviškas spausdintas žodis netik po šitą salą, bet ir po platųjį pasaulį ir kaip mana tyruose maitins tremties išdžiovintą lietuvio sielą.

L. T.

BIRA EUROPOS ARMIJOS PLANAI

D. Britanijos užsn. reikalų ministeris Edenas spaudos konferencijoje, Romoje pareiškė, kad joks britų karinis vienetas nebus įjungtas į Europos armiją. Tuo būdu visos viltys, kad britai prisidėsią prie šio bendro gynybos plano staiga išblėso.

Panašiai yra pasisakęs Strasburge D. Britanijos atstovas D. Maxwell Fyfe. Savo kalboje jis pareiškė, kad negalįs pažadėti, jog D. Britanija besąlyginai dalyvausianti bendrame Europos gynybos plane. Tuojaus po jo kalbėjo prancūzų buv. ministeris pirmininkas Paul Reynaud, vienas didžiųjų Europos federacjos šulų. Jis pasakė: jeigu D. Britanija nestosianti su kitais kraštais Europos armijon, tai jis yra beveik tikras, kad ir prancūzų parlamentas nieko bendro nenorės turėti su šia armija.

ATLANTO TARYBA (ROMA)

Atlanto Pakto Taryba Romoje priėmė rezoliuciją padidinti Pakto valstybo karines pajėgas. Nutarta padidinti divizijų skaičių iš 30 iki 40 ateinančių metų bėgyje. Taryba taip pat patvirtino susitarimą su vak. Vokietija dėl Europos kariuomenės. Europos kariuomenei kurti planas buvo priimtas ir detalės turi būti išdirbtos iki kito Atlanto Pakto valstybių susirinkimo sausio mėnesį. Beneluxo valstybės pasiūlė rezoliuciją raginant Britaniją, Daniją ir Norvegiją prisidėti prie Europos kariuomenės.

PRIVATI STATYBA

Namų statybos ir savivaldybių planavimo ministeris MacMillan davė parlamentui detales apie naujų namų statybą. Bus leidžiama pusę naujų namų pastatyti privatiems rangovams (iki šiol jie gavo tik vieną penktadalį). Namai bus statomi išnuomavimui ir pardavimui asmenims, kurie bus jų daugiausia reikalingi. Namų dydis, kainos ir nuoma — kontroliuojami.

KOREJA

Pagaliau, pavyko susitarti dėl demarkacijos linijos Korėjoje visu 145 milių ilgumo frontu. Prie šios linijos bus sustabdyti karo veiksmai, jei per 30 dienų bus pasirašyta taikos sutartis. Jei to nepavyktų pasiekti per 30 dienų, tada reiks vėl tartis dėl naujos demarkacijos linijos.

Dabartinė linija maždaug sutampa su abejų šalių užimtomis pozicijomis. Karo veiksmai tebesitęsia ir jie tik šalčių ir sniego yra pertraukiami.

ALTORIU ŠEŠELY

Maždaug prieš dvidešimt metų, kai pasirodė Putino „Altorių šešėly“ pirmasis tomas, kilo, tur būt, didžiausias literatūrinis triukšmas, koks iš viso kada nors yra kilęs Lietuvoje dėl gerai parašytos knygos. Triukšmas augo, iki pasirodė visi trys stambūs tomai. Su triukšmu augo ir skaitytojų domėjimasis tuo veikalu. Tokio plataus, stambaus ir talentingai parašyto romano lietuvių literatūra dar nebuvo turėjusi. Nebuvo ji turėjusi nė šitaip plačiai ir giliai išgvildentos šitokios temos: lietuvių kunigų gyvenimo.

Autorius jautė susilauksiąs priekaištų iš to luomo, kurio gyvenimą ryžosi vaizduoti savo didžiulėje trilogijoje, nes tas luomas ypač jautriai reaguojąs į kiekvieną pasikėsinimą parodyti grynai žmogiško jo gyvenimo vaizdą. Tai jis anuomet pažymėjo ir knygos įžangoje, bet, žinoma, tuo pažymėjimu nenuginė lauktųjų priekaištų.

Po to iki pat nepriklausomybės galo lietuvių literatūriniame pasaulyje nuolat būdavo prisimenama, kad „Altorių šešėly“ praskynęs knygai kelią į skaitytoją — taip šita knyga buvo mėgiama ir skaitoma. Ją skaitė ir gimnazistės, įpratusios į visokį šlamštą, ir profesoriai, ir visi, kas tik buvo kiek linkęs į knygą. Po jos didėjo naujų knygų tiražai, žydėte pražydo lietuvių literatūra, kurios žydėjimą žiauriai sužalojo, o krašto viduje tiesiog papiovė 1940 metai.

Kai prieš keletą mėnesių „Tremties“ leidykla pasiskelbė išleisianti „Altorių šešėly“, — visus tris tomus vienoje didžiulėje knygoje, — geros knygos mėgėją apėmė tikras džiaugsmas. Šiais knygai ypač sunkiais laikais išleisti tokią stambią, nors skaitytojo ir labai mėgiamą knygą — kažkas nepaprasta, kažkokia jaudinanti naujiena. O dabar ta naujiena jau senokai judresnio skaitytojo rankose. Visi trys tomai išspausdinti vienoje didžiulėje 640 puslapių knygoje. Knygos šriftas, atrodo, kiek smulkesnis, negu pirmosios laidos. Niekas netrumpinta ir nepraleista — padoriausias džentelmeniškas leidinys. Knyga įrišta tamsokais rausvos vyno spalvos drobiniais viršeliais. Nugarėlėje aukso raidėmis išspaustas knygos pavadinimas, o viršelio pirmajame puslapyje tokiu pat auksu duotas pirmojo leidimo pavadinimo piešinys.

Knygos gale duotas sąrašas tų skaitytojų, kurie užsisakė knygą, kol ji tebebuvo spaustuvėje. Tokių visame laisvajame pasaulyje susirado tik 213 lietuvių. Ar šita gražiai išleista ir didžiai talentingai parašyta didžiulė knyga dabar susilauks tokio skaitytojų dėmesio, koks buvo jai skirtas Lietuvoje, ar ji vėl, jau šiandien tremtyje, bus tas lūžio metas, praskinsiąs knygai kelią į skaitytoją, priklausys nuo mūsų pačių ir nuo mūsų susidomėjimo.

Turint galvoje, kad tai stambi, gražiai išleista ir įrišta knyga, jos kaina, palyginti, ne didesnė už anglų knygų kainas (anglų žymiai didesni tiražai). Iš Didž. Britanijos ji užsisakoma pasiunčiant 55 tarptautinius pašto kuponus (1 kuponas 8 penai, taigi 55 kuponai — 1 sv. 16 šil. 8 p.). Leidėjo adresas: „Tremtis“, (13b) Memmingen, Postfach 2, Germany. Didž. Britanijole knygai platinti jokio atstovo kol kas nėra.

„Tremtis“ pasiryžusi išleisti ir daugiau gerų knygų: tai Ig. Šeiniaus „Kuprelis“ ir Vyt. Alanto „Pragaro pošvaistės“. Abi išleidžiamos taip pat dailiai įrištos, abi stambios, o ypač Alanto romanas.

K. Barėnas

DŽIOVININKAI ANT CEMENTINIU GRINDU

Mažam Huntlosen b/Oldenburg kaimelyje, pušyne ant kalno, išsirikiavę 9 barakėliai. Džiovininkų sanatorija, kurioje gyvena sunkias dienas 30 lietuvių. Visi džiovininkai. Tiesa, daugumai leidžiama atsikelti iš lovos, bet ryšys su pasauliu jiems uždraustas. Trisdešimt gyvųjų tautiečių tebeskursta ant akmeninių grindų, menkuose barakų kambarėliuose. Kiti trisdešimt jau yra atkentėję savo likimą, ir maži mediniai kryžiai sanatorijos kapinėse liudija apie tai, jog čia ilsisi tremtiniai nuo Baltijos krantų...

Ligoniai sutinka mus su neslepiama nuostaba.

— 5 metai aš jau guliu toj pačioj lovoj ir tam pačiam kambary, — pasakoja buvęs Lietuvos karininkas Babonas, — ir niekas dar manęs nebuvo aplankęs. Tik kartą, kai pasiaunaktį netoliese sugedo tautiečių automobilis, jie užsuko ir pas mus.

— O jūsų išemigravę draugai, ar parašo, ar gal atsiunčia siuntinėlį?

— Apie siuntinėlius jau seniai nustojom svajoję. Kad jie nors savo šventus pažadus tęsėtų, kuriuos emigruodami davė — laišką parašyti. Ir tai užmiršo.

— Kaip praleidžiate dienas? Ar gaunat laikraščių?

— Gaunam tik „Britanijos Lietuvį“ ir „Tėviškės Žiburius“. Iš „aukso šalies“ Amerikos didžiųjų lietuviškų laikraščių mums niekas nesiunčia. Net vietinės „Tremties“ negaunam. Nebent kas pajėgia nutraukti nuo savęs sviesto ketvirtuką, tai užsiprenumeruoja.

Pietų metu pasiseka visus tautiečius suvesti į krūvą. Čtai šypsosi ir šposus krečia K. Sakalauskas, nors jis dalies šonkaulių neturi, o plaučiuose kavernos.

— Ir ko jūs stebitės — Juk aš buvao Lietuvos kariuomenėj muzikantas. Dūdas iš viso vieko pučiau, tai bent plaučiai buvo.

Dang tylesni atrodo palaužti Mažutis ir Makrickas. Pastarieji kaip ir Sakalauskas, vieniši kaip pirštai, nors artimieji, jų spėjimu, užjūriuos turėtų būti neblogai įsikūrę.

Vienintėlė moteris lietuvių tarpe J. Čerkauskaitė-Lukšaotienė iš Suvalkų Kalvarijos, buv. karininko žmona. Jos vyras šiuo metu dirba amerikiečių darbo kuopose. O šešių metų dukrytė Danutė auga pas svetimus žmones. Kai atvyksta mamos aplankyti, šioji negali net ranka perbraukti per kūdikio plaukus. Ir šitoji moteris turėjo tik vieną vienintėlį prašymą, skaidrų, kaip lietuviška siela:

— Jeigu žmonės, kurie dabar augina mano dukrytę, emigruotų, pagelbėkit, padarykit, ką galit, kad tik jai nereiktų eiti į vokišką prieglaudą, kad tik ji neužmirštų lietuvių kalbos, ir kad už vargšę mamą neimtų melstis vokiškai...

Pasirodo, kad turime bendrų pažįstamų, kuriems tuoj pranešėm jos adresą. Tegul nors laišką parašo, nors knygą ar laikraštį atsiunčia; juk žmonės, kurie žiūri mirčiai į akis, nieko daugiau iš gyvenimo nenori, tik truputį žmogiškos šilimos...

Nedaug kuo šį kartą galėjom mūsų tautiečiams būti naudingi: neatsivežėm jiems nei šiltų drabužių, nei apavo nuo cementinių grindų drėgmės asipginti; negalėjom užversti CARE paketais, ar nors simboliškai įsprausti į delną po kelias markes. Mes tik apsiėmėm paieškoti jų artimųjų užjūriuose, pasižadėjom nemokamai išsiuntinėti jų laiškus, davėm adresus BALF juridinių patarėjų, į kuriuos galėtų kreiptis savo mažytėse bėdose. Ir jautėmės nejaukiai, kai už tokias smulkmenas jie mums su ašarom dėkojo.

Ir dabar, kiekvieną akimirką, kai leidžiam sau sotesnį kąsnį ar nebūtiną pramogą, anie Huntlosen matyti sunkiai sergą broliai juodu šešeliu užgula mūsų sąžines...

BALF Informacijos Skyrius
(14b) Reutlingen,
Lederstr. 94. Germany.

×

Ieškomos Agota ir Anelė Dumčiutės, atvykusios į Angliją 1947 m. Pranešti adresu: Mrs. Aldona Seiliuvienė, Excalibur Hostle, Alsager, Stoke-on-Trent, Staffs.

LAISVOJI TRIBŪNA

PARTIJOS IR DEMOKRATIJA

P. V. Vilčinskas palietė tikrai labai aktualų ir įdomų klausimą — politinės partijos demokratinėje santvarkoje. Reikia tikėtis, kad tuo klausimu bus labai gyvų pasisakymų. Aš visai sutinku su p. Vilčinsku, kad „niekas negali įsivaizduoti demokratinės santvarkos be politinių partijų“, arba, tiksliau kalbant, demokratinės santvarkos funkcionavimas nėra įmanomas be politinių organizacijų steigimo ir jų veikimo laisvės. Jei to nėra, mes turime jau diktatūrinę, bet ne demokratinę santvarką. Savaime aišku, nors mūsuose ir dabar dar nėra visai suprantama ir nėra praktiškai gyvenime vykdoma. Tačiau visas klausimas dar tuo nesibaigia ir jis toli gražu nėra toks paprastas. Štai klausimai, kuriais būtų galima ir reikėtų pakalbėti. Ar galimas normalus demokratinės santvarkos veikimas, jei tų partijų skaičius pakyla iki dešimties ir daugiau. Savo tarpe apsidairę, suskaitysime, jų nevardindami, politinio pobūdžio organizacijų visą velnio tuziną-tryliką, nors pusė jų tikrai yra tik ant popieriaus. Toliau kaip suderinti tinkamą politinių partijų veikimą demokratinėje santvarkoje su valstybingumu. O tas, ir tai labai rimtas klausimas, kyla tada, kai partijos pradeda viską matyti pro savo partinius akinius, kieno raudonus, kieno žalius, o kieno ir visai juodus ir visą ką matuoti partiniu mastu, partinį interesą statydami aukščiau tautinio ir valstybinio intereso. Ir dar kitas klausimas, kokį partinį pasiskirstymą turime mes, lietuviai, ir koks politinių partijų vaidmuo ir svoris galėtų būti užsieny, atitrūkus nuo savo krašto jau dešimts su virš metų, o ir krašte nuo 1926 metų neturėjus sąlygų laisvam visuomeniniam politiniam gyvenimui.

Tuos visus klausimus būtų tikrai įdomu paliesti. Tuo tarpu, norėtųsi pasisakyti dėl vieno p. Vilčinsko klaidigo ar perdėto teigimo. Būtent, jies sako, kad „kaip tik politnės partijos sudaro demokratinę santvarką“. Čia jis labai klysta. Galime turėti politines partijas, net ne vieną, bet jos pačios dar nesudaro demokratinės santvarkos, priešingai, ir politines partijas turint, santvarka dar gali likti policinė ir diktatūrine. Demokratines santvarkos esmę yra kitur, ir ji yra kur kas gilesnė.

Pirmausiai, demokratinė santvarka remiasi atskiro tautos nario, kiekvieno valstybės piliečio teisių ir laisvių garbinu, jo ekonominio gerbūvio stiprinimu, nuo kurio juk priklauso ir visos tautos ir valstybės gerbūvis. Demokratija, gerbdama žmogų, leidžia ir sudaro sąlygas jam laisvai brėsti ir visokeriopai pasireikšti kūrybiškai, o tik tas sudaro geriausias sąlygas tautinei kultūrai kurti.

Demokratinėje santvarkoje mes gerbiame kito priešingą nuomonę ir ją išklausome, mes klausomės ir opozicijos balso ir su juo skaitomės, mes pakenčiame ir vertiname kritiką, o visus sunkumus ir nesutarimus sprendžiame demokratiniu būdu — diskusijomis ir kompromisais.

Vienas esminių demokratinės santvarkos požymių yra piliečių teisė pritarti ar nepritarti tiems, kurie jiems vadovauja. Jei tos teisės piliečiai neturi, vadovaujantieji ar valdantieji pamažu jėga nušalina tuos, kurie turi priešingą nuomonę, pamažu uždraudžia kritiką ir ima naudoti prievartą ne teisei apsaugoti ir tvarkai išlaikyti, bet nutildyti tuos, kurie turi priešingą nuomonę, kurie kitaip galvoja. Tokia santvarka, kaip pavyzdžiai rodo, degeneruojasi į tiraniją, į diktatūrą, kuri kaip tik reiškiasi tuo, kad ji neleidžia kitiems priešingų nuomonių turėti, nežino kritikos.

Sakoma, kad demokratija yra daugumos valdymas, bet tai dar nenusako demokratijos esmės. Kad būtų demokratiškai valdoma, yra reikalinga ir mažumos nuomonė, ir jos reiškimąsis turi būti laisvas. Tei paneigiama mažumai teisė turėti ir reikšti savo nuomonę, prieinama prie to, kad dauguma pati viena nustato, kas yra tautos interesas. Imamasi vartoti jėga nutildyti tuos, kurie kitaip galvotų. Tuo atveju mes jau turime ne demokratinę valdžią, bet autokratinę.

Demokratija turi veikti įtaigojimu, įtikinėjimu, bet ne jėga, ir valdymas turi remtis valdančiųjų laisvu sutikimu. Demokratinėje santvarkoje ne teisė yra jėga pagrįsta ir ne valstybė policininku, bet jėga remiasi teise, o policininkas valstybe. Demokratija neįmanoma be piliečių politinės atsakomybės jausmo. Juo jie sąmoningesni, juo plačiau nagrinėja politinius klausimus. Todėl demokratija yra negalima be laisvės. Laisvė yra demokratijos sąlyga ir būtų nereikalinga ne pati demokratija, jei ji esmėje nesiektų laisvo žmogaus ir piliečio brendimo ir augimo.

Yra tad tiesa, kad demokratinės santvarkos normalus veikimas yra neįmanomas be politinių susigrupavimų ir jų tarpusavio rungtyniavimosi, bet jei valstybės santvarkoje, nors joje ir veiktų kelios politinės partijos, nebus gerbiama kito numuonė, sunkumai ir nesutarimai nebus sprendžiami tarpusavio diskusijomis ir kompromisais, jei mažumai bus užčiaupta burna, jei nebus spaudos, laisvės, jei piliečis neturės kur kreiptis pasiskųsti dėl sauvališkų administracijos pareigūnų sprendimų, jei nebus tolerancijos, jei politinės, grupės nesugebės skirti savo partinius interesus nuo bendrųju tautos interesų, jei jos darys pastangų pajungti saviems partiniams interesams mokyylą, administraciją, kariuomenę — tai nors mes tokioje santvarkoje turėsime ir visą tryliką patijų — santvarka nebus demokratinė, bet diktatūrinė.

S. Žymantas

DEMOKRATIJOS MOKYKLA

Galima sutikti su p. J. Vilčinsko tvirtinimais ir patarimais, kad mums D. Britanijoje reikia mokytis demokratoijos ir kad kraštą demokratiškai valdyti ir tvarkyti gali tik politinės partijos. Tačiau jokiu būdu negalima sutikti, kad pasidalinimas į partijas mums yra siandien reikalingas. Tas yra šiandien ne tik nereikalinga, bet net kenksminga, ir tai dėl kelių motyvų.

Dabar mūsų svarbiausias uždavinys — kaip kraštą išvaduoti, o ne kaip jį valdyti. Krašto valdymui yra reikalingos partijos, gi jo išvadavimui — visi lietuviai, visos mūsų pajėgos. Dabar ne vieta ir ne laikas ieškoti tarp mūsų partinių skirtumų ir eikvoti laiką ir energiją partiniams reikalams. Yra netikslinga tvirtinti, kad demokratijos ir tolerancijos iš anglų galime pasimokyti, tik mums patiems susiskirsčius į partijas. Tokį tvirtinimą gyvenimo pavyzdžiai visiškai sugriauna: niekur kitur lietuviai neparodė tiek demokratijos, tolerancijos ir noro kompromisui, kiek parodė D. Britanijos lietuviai. O kas dedasi ten, kur lietuviai yra pasidalinę į partijas. Tų kraštų lietuviai su pavydu stebi mūsų elgesį.

Neabejoju, kad partijos DBL Sgai būtų žalingos jau vien dėl to, kad mūsų aktyvieji veikėjai, rūpindamiesi ir dirbdami savo partiniam reikalui, mažai laiko galėtų paaukoti bendriems Sąjungos reikalams. O tų veikėjų dabar, vykstant emigracijai, ir taip čia mažai turime. Sąjunga liktų antraeilės reikšmės dalyku. P. Vilčinskas mano, kad, tik pasidalinus į partijas, bus pasiekta tautinė vienybė, nes tada visų srovių žmonės galės pareikšti savo nuomonę, o sprendi-

Nukelta į psl. 3

RICHARD ARVAY

SVENTOJO ANTANO STEBUKLAS

Aš atvykau į Paryžių išgarsėti kaip tapytojas ir po šešių savaičių buvau tikrai neginčijamas menininkas, deja, tik lėkščių šluostymo. Ir čia virtuvėje aš sutikau Antal Pal.

— Aš numatau pasilikti čia, — paskelbė jis pradėdamas dirbti, — tik kol aš rasiu idėją, kaip įsigyti pinigų ir nė sekundės ilgiau. Jūs turite žinoti, kad aš patyręs savo gyvenime, kad kuo blogesni reikalai, tuo greičiau pas mane ateina geros idėjos.

Mes abu juokėmės iš to. Tai yra įprasta pradedančiųjų. Kiekvienas bando atsiprašinėti, kad yra priverstas plauti lėkštes. Kiekvienas jaučiasi taip labai pažemintas. Kelios pirmosios dienos būna ypatingai sunkios.

Vieną sekmadieno vakarą Antal gavo idėją. Iš susijaudinimo ir džiaugsmo jis išmetė iš rankų padėklą lėkščių, kurį tuo metu laikė. Gal net ir su tikslu, niekas negali pasakyti. Jis buvo tuč tuojau pašalintas.

Po kelių savaičių jis grįžti į Reine Pedauque, bet jau kaip svečias. Jis atsivedė su savimi linksmą kompaniją. Jean, kuris aptarnavo jų stalą, susijaudinęs pranešinėjo kiekvieną smulkmeną. Jie švenčią ir šampanas liejąsis. Aš stebėjau pro pilyšį virtuvės duryse.

Ten sėdėjo Antal ir keletas kitų pažįstamų. Ir, žinoma, ten buvo keletas gražių mergaičių. Netrukus Antal atėjo į virtuvę. Aš kaip tik nešiau lėkščių prikrautą padėklą. Jis išmušė jį man iš rankų ir sušuko:

— Jūs esate atleistas! Rytoj pradėsite dirbti mano įmonėje. Nusiimk savo žiurstą ir eikš prie mūsų stalo. Mes švenčiame savo tapybos fabriko atidarymą.

Taip. Tapybos fabrikas. Tai buvo juokinga įmonė. Mes urmu gaminome aliejum tapytus paveikslus. Žinoma, mes kopijavome tik pačius žymiausius, meisterius. Penkiolika tapytojų dirbdavo po 10 val. per dieną. Vienas užnešdavo ant drobės paveikslo kontūrus. Kiekvienas tapytojas dirbo skirtinga spalva. Vienas turėjo raudoną, kitas žalią, kitas mėlyną ir t.t. Aš dariau geltonus ir oranžinius šešėlius.

Tokiu būdu buvo galima pagaminti 20 Mona Lizų arba 12 Rembrandt'o „Nakties sargybų“ per dieną. O impresionistai — jie buvo tikras grobis mums, — trisdešimt Manets arba Cezanner per dieną buvo vidurkis. Aš įsivaizduoju, kad net šiandien galėčiau užsimerkti ir nutapyti Van Gogh saulėžolę. Tik geltonus ir oranžinius tonus, žinoma.

Pati smulkiausia ir svarbiausia fazė buvo viso proceso gale. Klaidos būdavo ištaisomos ir peveikslai taip padažomi, kad jie atrodydavo seni. Mūsų svarbiausias klijentas buvo turkas, kuris tas kopijas parduodavo rytuose kaip originalus. Jei kartais ant paveikslo būdavo užantspauduojama „Louvre“ arba „British Museum“, turkas savo klijentams sakydavo, kad paveikslas buvo pavogtas ir todėl turėjo būti parduotas pigiau.

Antal buvo baigimo technikos meisteris. Keletu brūkšnių jis galėjo iš pagrindų pakeisti paveikslo charakterį. Jis mėgdavo didžiuotis.

— Man pakanka tik pažiūrėti į paveikslą ir jis vien iš išgąsčio pasidaro 100 metų senesnis.

Ir dabar aš mačiau jį vėl. Jis nebuvo aukštas ir lieknas, kaip jį visada prisimindavau. Iš tikrųjų jis atrodė žemas ir metai jam buvo užkrovę gerokai svorio. Nekantrios, žėruojančios akys tapo pastovesnės ir skruostai pasidarė pilkesni. Tikrumoje jis taip labai skyrėsi nuo mano legendarino didvyrio, kad aš dabar visai nesistebėjau neatpažinęs jo iš karto.

Antal baigė skaityti pinigus ir dairėsi aplinkui nuobodžiaudamas, kol kasininkas patikrino pinigus. Staiga jo akys užkliuvo mane. Jis įtemptai žiūrėjo ir kai aš linktelėjau galvą ir atsistojau nuo kėdės, jis priėjo prie manęs.

— Atsiprašau, — pasakė jis — ar jūs nesate buvęs lėkščių plovėju Paryžiuje.

— Taip, iš tikrųjų, atsakiau — bet tik geriausiuose restoranuose.

— Žinoma, kad jūs — sušuko Antal. — Kaip aš galėjau abejoti. Geltonų šešėlių meisteris.

Jis jausmingai apkabino mane, po to atsitolinęs atydžiai apžiūrinėjo.

— Truputį senesnis, truputį sunkesnis, bet nedaug pasikeitęs. Aš taip dažnai apie jus pagalvodavau. Ar vis dar tebetapote?

— Ne, aš esu paveikslų pirklys. Jau eilė metų. O jūs. Vis dar tebevadovaujate tapybos fabrikui? — linksmai paklausiau.

Mano nustebimui jis patvirtino galvos linktelėjimu.

— Tapybos fabrikas, teisingai, bet kiek skirtingas negu Paryžiuje. Mes spausdiname meno reprodukcijas. Buveinė yra Leedse. Turiu savo nuosavą procesą ir duodu darbo dviem šimtam darbininkų. Kol kas sekasi gerai.

— Puikūs laikai buvo Paryžuje. Aš buvau labai nelaimingas, kai turėjau grįžti į Angliją. Ir prisimenu, lyg kažkas, kažkada pasakojo, kad mūsų fabrikas nebeilgai teišsilaikė.

— Ne! Tuoj po jūsų išvykimo mes metėme tą biznį. Dalinai tai buvo mano kaltė, nes aš išvykau iš Paryžiaus taip pat. Čia buvo įsimaišiusi moteris.

— Pakaitalui? — pertraukiau aš juokdamasis.

— Šį kartą buvo labai rimtai. Aš nusprendžiau, kad bus geriau išnykti kuriam laikui...

Momentui jis nutilo.

— Ir atrodo, tai buvo geriausia, — tęsė jis. — Likimas dažnai mus veda svetimais keliais ir mes slenkame jais nenuvokdami į laimę ar nelaimę...

Jis atrodė paskendęs mintyse.

— Gal jūs esate nustebintas, girdėdamas iš mano lūpų tuos žodžius, — tęsė jis su nedrąsia šypsena veide. — Tai nepritinka man, tiesa, tačiau taip pat tiesa, kad jūs šiandien užtikote mane neįprastoj, iškilmingoj nuotaikoj. Ir kai taip yra, o mes esame draugai, aš mielai jums papasakosiu, — jis apsižvalgė aplinkui. — Tiktai ne čia.

— Žinau čia už kampo mažą užeigėlę. Jie, paprastai, turi gero prancūziško vyno.

— Prancūziško vyno! — sušuko jis. — Ko gi mes dar laukiame?!

Antal gėrė pirmą stiklinę lėtai, su aiškiu pasismaguriavimu.

— Ar jūs buvote viršuj varžytynėse prieš mums susitinkant? — pagaliau paklausė jis.

Linktelėjau galvą.

— Žmonėms atrodė, turbūt, kad aš pamišęs.

Aš nustebau.

— Juk jūs nemanote, kad „šv. Antano gundymai“ yra originalas? Prieš varžytynes aš jį nuodugniai patikrinau. Nėra nė mažiausios abejonės, kad tai kopija. Galima spręsti iš drobės. Audeklas yra ne senesnis, kaip 40 metų.

— Drobė yra 18 metų senumo.

— Kaip jūs galite taip tiksliai nustatyti?!

— Aš pats jį kopijavau, — pasakė jis lėtai.

Spoksojau į jį nesuvokdamas. Jis prisipylė savo stiklinę.

— Ar jūs prisimenate Gizellą. Ji taip pat dirbo mūsų fabrike. Tapė pilkumas. Ar tiksliau sakant, nuteriliodavo fonus. Aš visada turėjau jos darbą taisyti.

— Ar jūs nebuvote tik įsikliopinęs į ją?

— Taip! Aš ją įsimylėjau ir galiausia net sugebėjau įtikinti save, kad negaliu be jos gyventi. Ten buvo ir ispanas, kuris taip pat ja domėjosi. Jis ją persekiojo ir kankino savo meilės demonstracijomis. Kadangi ji nenorėjo su juo turėti nieko bendra, jis pasidarė pavydus ir net bandė nužudyti ją. Du užpuolimai peiliu nepavyko tik per stebuklą. Ji nenorėjo rizikuoti trečią kartą ir įkabėjo mane bėgti iš Paryžiaus. Mes nuvykome į Vieną. Ten jis prisipažino, kad ispnas buvo jos teisėtas vyras — gryna atsitiktinė informacija.

— Vienoje man nesisekė ir jai greit atsibodo gyvenimas be pinigų. Po keturių savaičių ji paliko mane ir išvyko į JAV su amerikonu, kuri ji sutiko kažkur viešbučio vestibiulyje. Tai buvo pirmas atsitikimas, kad moteris pametė mane. Smūgis buvo gilus.

— Savaitėmis ištūnodavau visiškoj letargo padėtyje. Kai pagaliau noras gyventi vėl grįžo, sukoncentravau visą savo energiją vienam tikslui — surasti Gizellą. O tam reikalui reikėjo pinigų.

— Jūs atsimenate, aš visada sakydavau, kad svarbiausias dalykas gyvenime turėti gerą idėją. Valandas išvaikščiojau gatvėmis, žiūrinėdamas skelbimų stulpus ir krautvių langus, o vėliau sėdėjau kažkurioje kavinėje galvodamas ir varginau smagenis, laukdamas staiga sušvintant genijui. Ir vieną dieną, kai žiūrinėjau laikraštį, pamačiau skelbimą: „Išnuomojamas kambarys didiko rūmuose. Senoviški baldai“. Pašokau nuo kėdės. Pagaliau, turėjau tinkamą idėją.

(B. d.)

MŪSŲ GYVENIMAS

LAISVOJI TRIBUNA

(iš psl. 2)

mas bus padarytas demokratiniu būdu. P. Vilčinskas pats į tai atsako: „Į DBLS nariais stoja visų pakraipų lietuviai dėl to, kad S-gos vadovybėje yra įvairių pakraipų atstovų". Jeigu S-goj yra visų srovių žmonės, geresnės vienybės niekas negali ir norėti, o nuomonę visi turi teisę pareikšti ir iš nieko nereikalaujama atsisakyti savo įsitikinimų, partinių ar kitų.

Santykiuose su kitomis tautomis mes ligšiol neturėjome sunkumų su atstovavimu. Neturėsime jų ir ateity. Ir Liberalų ir Socialistų Internacionaluose ir kitur Lietuva buvo atstovaujama.

Vienas p. Vilčinsko sakinys man yaptingai nepatiko:... „turime žinoti, ką mes rinksime, kai Lietuva bus išlaisvinta". Bus laiko tam apsispręsti, kai Lietuva bus laisva bet, dėl Dievo meilės, nepradėkime dalintis vyriausybės portfeliais dabar, kada kraštas vergauja, kenčia ir miršta.

Išvadoje — politinės partijos būtinai reikalingos laisvame krašte, bet ne išeivijoj, kol. Lietuva tebevergauja ir mūsų visų pastangos turi būti sukoncentruotos jos vadavimui. Niekam nereikie atsisakyti savo politinių įsitikinimų, bet dabar nesidalinkime partijomis ir neieškokite to, kas mus skiria. Kol gyvename svetur, mokykimės iš kitų demokratijos, politinės tolerancijos ir noro kompromisui ir atydžiai stebėkime gyvenimą.

Kai grįšime į Lietuvą, pasidalinsime į partijas, gal ne į tas partijas, kokias mes išeivijoje žinome, net gal į kitas, kurios kraštas pats sukurtų ir kurios jam geriau tiktų.

P. Baldūnas

PASKUTINĖS PASTABOS DĖL DAŽYTŲ LŪPŲ

Sutinku su redakcija, kad šį klausimą reikėtų baigti, ypač kai barborininkės kelia vis naujus klausimus, nieko bendro neturinčius su mano pirmykščiu straipsniu. Bet jokiu būdu nesutinku su skaitytoju iš Coventry A.D., kad šis disputas tėra tik „tuščias ginčas". Skaitytojų susidomėjimas šia tema disputą pilnai pateisino. Ir jei kiekvienu klausimu skaitytojai parodys tokį pat susidomėjimą, tai Laisvoji Tribūna bus viena įdomiausių laikraščio dalių. Manau, kad A.D. neturėtų rodyti ir „tuščios išminties" savo pareiškimu: „yra daug aktualesnių ir rimtesnių temų šiam skyriui" Jei yra — duok čia jas — panagrinėsime, o jei neturi — kam tuščiai kalbėti? Kas atydžiau sekė šią „dvikovą", tai įsitikino, kad čia iškilo ir eilė šalutinių — mediciniškų, filosofinių, estetinių klausimų ir paaiškėjo disputo dalyvių galvojimo ar negalvojimo būdas ir tt.

Kadangi čia laisva tribūna, tai galiu ir laisvai pasakyti skaitytojams, kad redakcija ne demokratiška ir mane „terorizuoja": girdi, leidžiam tarti paskutinį žodį, bet kalbėk kuotrumpiausiai! O kaip galima trumpai atsakyti į painius klausimus? Pavyzdžiui filosofui A. P. ir trumpai atsakant reikėtų mažiausiai vieno laikraščio puslapio! Todėl jei visiems barborininkams išsamiai neatsakysiu, tai čia jau tik redakcijos kaltė!

MANDRIAUSIO LAIŠKO AUTORIUI A.P.

A.P., paekskursavęs po filosofiją, mirusių mokslininkų pareiškimais bando nusakyti kas yra žmogus. Savo nuomonės jis, deja, nepasako. „Ar žmogus tik medžiaga"? — klausia A.P. Aš gi klausiu: Ar žmogus tik dvasia? Iš viso kam čia tokie filosofiniai klausimai keliami? Iš A.P.pareiškimų peršasi išvada, kad jis dažymąsi laiko sudvasėjimo ir sužmogėjimo, o nesidažymą — nužmogėjimo ir sugyvulėjimo pažymiu... Įsidėmėkim, kad žmogus yra tuo kuo jis yra ir nei Nietsche's, nei Lessing'o, nei Freud'o nei, pagaliau A.P. apibrėžimai jo nei sužmogins nei sugyvulins....

Jei A.P. nepatinka mediciniškas lūpų apibrėžimas — nieko negaliu padaryti. Apibrėžimas yra tikslus. Jei lūpų raumenys ar juos aptarnaują nervai sutriks — žus ir visa poezija: vietoj šypsnio — matysi atgrąsinantį lūpų iškraipymą, o vietoj „pirmojo myliu" — išgirsi tik neališkų ir nesuprantamą vapaliojimą; o „bučinys sodely" bus galimas tų lūpų nematant (t.y. tamsią naktį!) Taip pat tos lūpos jau neberodys nei „nepakeliamo skausmo ar slepiamų ašarų"... Be to, aš netvirtinau, kad lūpos man tėra anatominė kūno dalis, lygiai kaip ir Barbora niekur neminėjo anos lūpų poezijos.

Jei žiūrėčiau į žmogų vien kaip į anatominį padarą, tai seniai būčiau pacitavęs anuos mokslininkus. Čia noriu pabrėžti, kad šiais laikais niekas negali būti gydytoju, jei jis nekreips ypatingo dėmesio į dvasinį žmogaus pasaulį. Jei kas galvoja, kad gydytojas tėra tik „mėsinėtojas", tai tas neturi nė mažiausio supratimo apie moderniąją šių laikų mediciną! Visada stovėsiu už tai, kad nereikia garbinti, idealizuoti kūno ar atskirų jo dalių, nes ten nieko nėra garbintino. Bet tenebandoo kas nors ir niekinti kūno, nes tik sveikame kūne gali būti sveika dvasia!

Jei A.P. domisi dvasiškuoju pasauliu, tai patariu paskaityti dvasiškio Tėvo jezuito Juozo Vaišnio 1951 m. spalio mėn. „Laiškai Lietuviams" numeryje straipsnį antrašte „Pasilik Lietuvaitė". Ten jis per „dvasiškus akinius" žiūri į dažymąsi ir kitas moteriškas prašmatnybes.

BUČIAVIMOSI PATRIOTEI MAGDEI

Sunku diskutuoti su Magde, kuri remiasi vien tik s a v o autoritetu ir kategoriškai tvirtina kas nesveika! Matyt, anot A. Žalvičio, ji bus ta „daktarė iš paveldėjimo"... Magdės sugretinimas Judo pabučiavimo su mylimųjų bučiavimusi gal ne visiškai vykęs. Taip pat jei motina bučiuoja savo kūdikį, tai tą jos pabučiavimą mes medikai laikom ne tik judošišku, bet tiesiog vaikažudišku veiksmu! Gal tas skamba žiauriai, bet čia sąmoningai taip išsireiškiau, kad šie žodžiai labiau įstrigų esamų ir būsimų motinų atminty! Kiek tūkstančių kūdikių mirė motinų bučiavimų pasekmėj — niekas negali suskaityti. Magdė turėtų aplankyti moderniškas gimdymo ligonines, kur nei motinai nei sesutėms neleidžiama net prisiartinti prie kūdikio be s p e c i a l i o s kaukės. Ta pati tvarka yra ir kūdikių ligoninėse.

Ar bučiavimąsis (ypač dažytomis lūpomis!) yra „akstinas", kelias nirmalių vedybų skaičių" — nežinau. Reikėtų surinkti statistiką — tada faktai kalbės už save. Tik bučiavimosi megėjos turėtų nepamiršti, kad dažytos lūpos gali būti ir kliūtimi pasibučiavimui (bent jau šviesoj!) dėl pasiliekančių pėdsakų. Be to, gali būti ir ne toks „saldus", nes jas skiria dažų sluoksnis, ypač jei jis storas! Šia proga noriu atkreipti Magdutės dėmesį ir į kitą faktą: ar gi mes nematom, kad rankų bučiavimo tetoms ir bendrai moterims ir net kunigams paprotys nyksta proporcingai tautos kultūrai ir civilizacijai kylant?!

Dėl barzdų skutimosi mados nieko tikro negaliu pasakyti, nes neturiu statistinių duomenų. Ar barzdos skutimas ir tuo galimas bakterijų įskiepyjimas ar neskutimas ir tuo sunkesnis švaros palaikymas būtų sveikatai žalingesnis.

Magdės posakis „Valterininkų aukštinama kutvėla" aiškiai įrodo ją esant pletkininke! Jei ji nurodys, kad aš ar mano rėmėjai kur nors aukštino kutvelas — kapituliuoju prieš barborininkus besąlyginiai!... Šia proga pastebiu, kad prie mano „štabo" vekianti mišri vyrų ir moterų komisija vieningai pareiškė, kad besidažančių. Nepasiaptis ir, kad besidažančiųjų šeimininkių tarpe betvarkė namuose, bloga vaikų priežiūra, prastas šeimininkavimas yra beveik taisyklė, o nesidažančiųjų tik išimtis... čia turiu gavoj mūsiškas sąlygas — kada poniutės neturi tarnaičių...

IR, PAGALIAU, IŠTEKĖTI NORINČIAI BARBORAI

Būtų labai negražu jei likčiau Barbutei skolingas, nes „skola — ne rona — neužgys!".. Kadangi Tamsta į anksčiau paliestus klausimus neatsakei, tai reikia suprasti, kad su mano paaiškinimais sutinki. Tuo šios „imtynės" galėjo ir pasibaigti. Bet Barbutė sugalvojo išbandyti naujus „ginklus", kurie, deja, kaip matysim yra nepatikimi....

Tamstos noras ištekėti yra be priekaištų ir labai girtinas. Šiam tikslui siekti yra leistinos visos priemonės — įskaitant ir dažymąsi!

Suprantu ir Tamstos pavydą, kad draugės Tamstą pralenkė ištekėjimo rungtynėse. Bet teigimas, kad lūpų dažymas joms padėjo ištekėti — nei manęs nei bendrai gaspadoriškai galvojančių žmonių neįtikina. Pirmiausia, kad Tamsta nežinai ar jos nebūtų ištekėjusios jei būtų nesidažiusios, o be to, pažvelkim į praeitį. Kol Lietuvoje ir kituose kraštuose dažymasis buvo nežinomas — vedybų skaičius nebuvo mažesnis kaip vėlesniais dažymosi „žydėjimo" laikais. Ne paslaptis, kad nesidažančios išteka, o dažymosi „menininkės" lieka senmergėmis.. Lygiai ir keisčiausių rūbų madų keitimasis neturėjo, neturi ir, manau, neturės įtakos į vedybų skaičių. **Vyrai** ima **moteris** su visomis jų dorybėmis ir silpnybėmis, dažytas ar nedažytas, aprengtas ar nuogas vien dėl to, kad jos yra **moterys!** Taip buvo, yra ir bus kol pasaulis gyvuos! Tuo, manau, būsiu dalinai paaiškinęs ir „nenormalių" vyrų problemą. Primenu, kad nesišoku nepamatuotai ginti vyrų daromų kvailysčių (kaip tai padarė Barbora gindama dažymąsi!) ir apie jas gal teks kada pakalbėti išsamiau.

Ot, su galvos skausmų pavydžiu tai Barbutė skandalingai prašovė pro šalį!... Tamsta sakai, kad būtų nelogiška jei pacientui su skaudančia galva gydytojas imtų žiūrėti į kojų pirštų panages! Su šia savo „dogma" Tamsta tikėjaisi mane galutinai sutrėkšti, o iš tikrųjų tai tik išsprogdinai savo ir taip jau silpnus „įtvirtinimus". — Bet patariu nenusiminti, nes ir didžiausi pasaulio karvedžiai yra padarę neleistinų taktinių klaidų ir taip prakišę mūšius... Taigi prašau įsidėmėti, kad tik mažas galvos skausmų priežasčių nuošimtis būna skausmo! Jei ligonis skundžiasi galvos skausmais, tai jų priežasčių gydytojas turi ieškoti ir akyse, ausyse, nosyje dantyse, virškinimo organuose, inkstuose ir t.t. Užtikrinu Tamstą, kad galvos skausmų priežastis gali glūdėti ir kojų pirštų panagėse!... Ir jei Tamstai, pasikundus galvos skausmais, gydytojas tirs tik skaudamą vietą ir teprirašys miltelių ar tablečių, tai gali jam drąsiai išrėžti, kad jis yra arba nesąžiningas gydytojas!

Vis dėl to aš niekaip negaliu suprasti Barbutės baimės dėl savo tikrojo vardo paskelbimo. Juk jei Tamsta esi taip tikra savo teisumu ir laimėjimu kad net penkiais svarais iš savo kraičio rizikuoji, tai ko slėptis? Tas Tamstą taip išreklamuotų, išaukštintų, kad vietoj kelių vedybinių pasiūlymų — gautum kelis tūkstančius (koks pasirinkimas!...), o pirštais žmonės badytų jau ne Tamstą, o mane.. Tamstos laimėjimas būtų vispusiškas! Bet, matyt, Tamsta tik **vaidini** narsuolę, o tikrumoje nepasitiki savo pozicijų stiprumu!...

Nors aš visiškas pasitikiu valterininkų laimėjimu jei balsavimai būtų laisvai ir demokratiški, bet penkių svarų užstatyti negaliu, nes:

1) Gautą kraitį seniai prašvilpiau ir niekad neturiu atliekamo savaro prie kūno,

2) Nežinau su kuo lažinuos, nes mano „štabo" spėjimu Tamsta gali būti ir panelė Barbora ir ponia Barbora ir net... Barborinas... (ne Bajorinas!),

3) Nesu tikras ar balsavimai preitų be „teroro" ir „grąsinimų" balsuotojams... Tokiam įtarimui turiu ir pagrindo, nes net C.V. Pirmininkas viename savo laiške man yra parašęs:" Kaip ten bebūtų, aš jau geriau sutinku būti koliojamas nedažytų lūpų daktaro negu kelių tūkstančių užsirūstinusių lūpų, kad ir dažytų"... Taigi jei jau auksčiausioji mūsų valdžios virsūnė yra taip įbauginta, tai ką jau bekalbėti apie eilinius balsuotojus.

Linkėdamas Barborai greitų vestuvių su visomis jų teigiamomis pasekmėmis..... pasilieku vis dar tvirtose pozicijose.

K. Valteris

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ BRADFORDE

Pereitą šeštadienį didžiuma lietuviškos Bradfordo visuomenės buvo susirinkusi kariuomenės šventę švęsti. Tai graži kasmetinė Bradfordo lietuvių tradicija. Šventės dalyvių tarpe buvo du Lietuvos kariuomenes kūrėjai — savaniriai: pulk. L. Valkūnas ir dviejų Vyčio Kryžių kavalierius A. Šukys. Šia proga iš Londono buvo atvykęs DBLS Tarybos narys J. Senkus ir skaitė paskaitą „Aktualieji Lietuvos laisvinimo uždaviniai".

Gražu buvo, kad kai kurios šeimos šventėje dalyvavo su vaikais, kai kurios motinos net su kūdikiais ant rankų. Tai vis reiškiniai, teikią daug gražių vilčių Lietuvos ateičiai. Tačiau, gaila ir labai gaila, kad atsirado ir tokių žmonių, kad ir maža grupelė, kurie į šią gražią bradfordiečių tradiciją neįsijungė, nes Nepriklausomybės laikais jie buvo užėmę atsakingas vietas.

Šventės proga, Tautos Fondui surinkta £ 7.10.0.

Po oficialiosios dalies jaunimas ir dalis senimo gražiai pasišoko, išgėrė po alų ir kaimyniškai pasišnekučiavo.

J. Ratas

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ MANCHESTERYJE

Lapkričio 24 d. Churnet St. Public Hall buvo paminėta Lietuvos kariuomenės šventė, kurią atidarė DBLS Manchesterio skyriaus pirmininkas V. Kupstys. Įžangoje rimties minute pogerbti žuvusieji kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Į garbės prezidiumą pakviesti savanoriai — kūrėjai Pr. Butkus, Gerdžiūnas ir Stalionis, taip pat Liet. Soc. klubo pirmininkas, inž. M. Kriaučionis, senosios išeivijos atstovai J. Muraška ir J. Puodžiūnas, ir Manchesterio Apygardos valdybos atstovas L. Venskus.

Turiningą paskaitą skaitė J. Bendorius, iškeldamas pilksermėgį savanorį-kūrėją, kuris 1918 — 1919 metais ėjo didžiosios tėvynės meilės vedamas, kad iškovojus Laisvę savo gimtai žemei Lietuvai. Ėjo neklause kas jam tai ir kuo atsilygins. Siandien jų pėdomis eina Laisvės kovotojai Tėvynėje. Jie budi laisvės sargyboje, laukdami didžiosios valandos. O ji sperčiais suoliais ateina, todėl turime ir mes budėti, kad toji valanda neužkluptų mūsų nepasiruošusių.

Šavanorių-kūrėjų vardu žodį tarė Pr. Butkus, kviesdamas būti vieningais, kad atėjus laikui būtume verti eiti savanorių-kūrėjų ir Laisvės kovotojų partizanų pėdomis. Oficialioji dalis baigta Lietuvos Himnu.

Meninėje dalyje gražiai pasirodė Manchesterio ansamblio vyrų choras, vadovaujamas F. Prekerio. Sudainuotos 6 karinės dainos, akordeonui palydint S. Zubirckui. R. Pakimaite ir Lukoševičūtė padeklamovo eileraščių. Tautinių šokių šokėjai, vadovaujami P. Mikalausko, gražiai pašoko Kepurinę, Šustą ir Malūną. DBLS Manchesterio skyriaus valdybos vardu F. Prekeriui ir P. Mikalauskui už rūpestingą darbą iteikta po puokštę gėlių.

Minėjimo metu buvo renkamos aukos Tautos Fondui.

* * *

* Iš Manchesterio skyriaus šiuo metu į Kanadą išvažiuoja veiklūs skyriaus nariai. Aug. Mylė ir Alf. Lesinskas. Po Kalėdų švenčių Manchesterį paliks ir Lietuvių Socialinio klubo pirmininkas inž. M. Kriaučionis, kuris išvyksta irgi į Kanadą.

J. Š.

„BR. LIETUVIO" REDAKCIJA

praneša, kad daugiau nebespausdins „valterininkų" nei „barborininkų" laiškų, kurių prisiųsta keli tuzinai. Šiuo p. Valterio laišku baigiame „lūpų" ginčą.

Reikia pastebėti, kad p. Valterio prielaidos dėl Barboros tapatybės neturi jokio pagrindo: redakcijai yra žinomas Barboros adresas ir pavardė. Ir, jei p. Valteris pageidaus, redakcija turi Barboros sutikimą jos tikrąją pavardę persiųsdinti jam.

Ta proga redakcija atsiprašo p. Barboros, kad jos atsakymai buvo redakcijos nuožiūra trumpinami, tuo tarpu p. Valterio spausdinoma nuo „a iki z".

SPORTAS

IŠ HALIFAXO SPORTININKŲ VEIKLOS

Vietos lietuvių sporto klubas „Vilnius", žinomas kaip veikliausias klubas Angilijoje, paskutiniu laiku suaktyvindamas šachmatininkus savo veiklą dar daugiau praplėtė.

Iki šiol džiaugėmės vien tik krepšininkų nuveiktais darbais, o šiandien jau galime pasididžiuoti ir šachmatininkų veikla. Tiesa, šachmatų sekcija žengia dar tik pirmuosius žingsnius, bet jau spėjo puikiai užsirekomenduoti. Gera, kad tie pasireiškimai vyksta anglų tarpe. Šachmatų sekcija, dėka entuziasto Stp. Ramanausko, įstojo Halifax & District Chess League ir dalyvauja šių metų pirmenybėse savo lietuvišku „Vilniaus" vardu. Pirmas susitikimas, įvykęs lapkričio 6 d. su A. S. Screw Co. šachmatų klubu, atnešė pirmą laimėjimą 5—1. Vietos anglų spauda, aprašydama šias rungtynes, tikisi, kad mūsų šachmatininkai šiose pirmenybėse atsieks gražius laimėjimus. Už „Vilnių" žaidė: Vilutis — 1; Ramanauskas — 1; Vaitkevičius — 1; Navickas — 1; Jurevičius — 0; Anilionis—1; Lygoje dalyvauja 8 šachmatų klubai, taigi mūsų šachmatininkams teks prie šachmatų lentos praleisti visą eilę žiemos vakarų.

Klubo ribose vyksta dar ir lietuvių šachmatų pirmenybės. Išaiškėję du stipriausi šachmatininkai dalyvaus Sp. Sąjos ruošiamų 1952 m. Anglijos lietuvių šachmatų pirmenybių finaliniuose susitikimuose.

Prasidėjus Anglijos krepšinio sezonui, „Vilniaus" krepšinio ekipa įstojo į East & West Ridingų pirmenybes ir jau turėjo pirmą susitikimą. Rungtynės įvyko lapkričio 17 d. su Leedso Universiteto II-ja komanda, kurias laimėjo vilniečiai 82 : 46 (38 : 18). Tai tik pradžia. Šiose pirmenybėse „Vilniui" teks sužaisti visą eilę rungtynių ir, jei laimė lydės, reikės dalyvauti finaliniam turnyre, kur susitiks iš šios apygardos šiaurinės ir pietinės dalies po dvi pajėgiausias komandas. Šiose pirmenybėse „Vilnius" kovoja dėl meisterio vardo tretiems metams.

Šiais metais taip pat įstota ir į Anglijos krepšinio pirmenybes. Iš šios apygardos pirmenybėse dalyvauja keturios komandos. Stipriausia komanda dalyvaus 1952 m. Anglijos krepšinio pirmenybių finaliniuose susitikimuose. Prisimenant praėjusiais metais tikrai nevertą pralaimėjimą prieš Leedso Universiteto I-ją komandą, reikėtų tikėtis, kad šiais metais panašiems susitikimams bus rimčiau pasiruošta.

Lietuvių tarpe mažai žinomas snookerio sportas vilniečių taip pat kultivuojamas. Gal būt tai vienintėlė sporto šaka, kurioje reiškiasi veik visi klubo nariai. Paskutiniu metu klube vyksta vietinio pobūdžio snookerio pirmenybės.

Kalbant apie „Vilniaus" klubo veiklą reikėtų priminti, kad visa tai atlieka tik saujelė sportininkų. Klubas dabar turi 17 narių, kurių dauguma dalyvauja keliose sporto šakose. Todėl, prasidėjus krepšinio, šachmatų ir kit. sporto šakų sezonui, labai dažnai pamatysime tą patį sportininką darbo dienų vakarais prie šachmatų lentos, šeštadienių rytais bilijardo salėje, o popiečiais jau vėl žaidžiant krepšinį. Tik dėka šių pasiryžėlių „Vilniaus" klubas gali didžiuotis savo veiklumu, ypač reprezentuojant lietuvio sportininko vardą anglų tarpe, į ką veiklos gairės ir yra nukreiptos.

J. B.

„Kovas" — „Nemunas" Notinghame

Lapkričio 17 d. Nottinghame įvyko draugiškos rungtynės tarp Anglijos lietuvių krepšinio meisterio „Kovo" ir „Nemuno" komandų.

Rungtynes laimėjo „Kovas" 32 : 28 rezultatu. Tačiau šiose rungtynėse „Kovas" nepasirodė esąs meisteriu, gal dėl to rungtynės ir metu koviečiai atrodė, kaip „musių metu koviešiai atrodė, kaip „musių aprėsti", todėl žiūrovuose galėjai pastebėti apsivylimą. Kur stilius, taktika, žaibiškas puolimas? O koks gynimasis? Žiauru net žiūreti! Ir jei mūsų meisteris „Kovas" tik tokio krepšinio žaidimo lygio bus ir toliau, tai esu tikras, kad ateinančiose lietuvių krepšinio pirmenybėse jau nebepralys pro „Nemuną". Tiesa, būtinai reikia pabrėžti, kad koviečiai labai gražiai meta į krepšį, kada turi progos. Baudas neta pasigerėtina.

„Nemunas" megsta siurpryzus: čia jie gerai žaidžia, čia blogai. Rungtynių pradžioje atrodė, kad „Nemunas" — Lietuvos rinktinė, bet baigiantis pirmam puslaikiui, visai sušlubavo. Na, ir prasidėjo zaidėjų pasikeitimai, bet tai padėties nešvelnino. Teisėjo švilpukas išgelbėjo „Nemuną" — pirmas puslaikis baigėsi ir „Nemunas" išėjo laimėtoju.

Antrame puslaikyje „Nemunas" atrodė labai suvargęs ir nebeįstengė išsilaikyti, nors ir turėdamas geresnę puolimo ir gynimosi taktiką. Ypatingai apverktini nemuniečių metimai ir tas tik atneše jiems pralaimėjimą.

Na, bet čia buvo tik „draugiškos" rungtynės. Išvada iš jų tokia, kad tiek „Kovui", tiek „Nemunui" reikia dirbti, dirbti! O tada tikrai turėsime kuo pasigrožėti ir pasidžiaugti.

R.

KREPŠINIS

Straipsnyje apie krepšinį („B. Lietuvio" 44 num.) p. M. Mėčius visą garbę dėl mūsų krepšinio lygio pakilimo atiduoda Lubinui.

Lubinas, tiesa, nemažai prisidėjo. Ypatingai atsakomingas jo vaidmuo buvo Europos Krepšinio pirmenybėse Kaune, svarbiausiose rungtynėse su latviais.

Tačiau, kalbant apie krepšinio lygio pakėlimą visame krašte, negalima nepaminėti kito Amerikos lietuvio — K. Savicko, kuris atvyko Lietuvon anksčiau už visus „amerikonus". Jis paruošė instruktorius, kurie dėstė Auk.tuosiuose Kūno Kultūros kursuose.

Kursuose paruošti mokytojai, pasklidę po kraštą, įskiepijo krepšinio meilę savo mokyklose ir žaidimo lygis ėmė kilti ne tik Kaune, kur visada buvo geresnės sąlygos ir didesnė žaidėjų atranka, bet ir provincijos miestuose; Telšiuose, Tauragėje, Jonišky, Biržuose ir kt.

K. Savickas buvo aukštos klasės žaidėjas, treneris ir mokytojas ir jis padėjo pagrindus moderniajam lietuviškam krepšiniui.

A. Pužauskas

SPORTO ŽINIOS

* Sovietų Sąjungos stalo teniso pirmenybes laimėjo Lietuvos stalo tenisininkai. Ypatingai gerai pasireiškė senieji žaidėjai, Variakojis ir Nikolskis.

* Baltimorėje įvyko 1951 metų JAV-bių 40 km. distancijos ėjimo pirmenybės, kuriose dalyvavo virš 10 geriausių Amerikos ejikų. Šiose varžybose, kurias sekė apie 100.000 žiūrovų, penktą vietą laimėjo žinomas mūsų lengvaatletas Bronius Keturakis, nuėjęs distanciją per 4: 27: 52 val.

* Viena pajėgiausių Argentinos futbolo komandų yra Buenos Aires „Huracan". Šios komandos vartininkas lietuvis Antanas Stauskas, laikomas vienu geriausių vartininkų Argentinoje.

* Pietų Australijos krepšinio pirmenybėse I vietą išsikovojo Adelaidės lietuvių sporto klubas „Vytis". Trys to klubo žaidėjai: Hunevičius, Gurskis ir Jačiunskas įėjo į Pietų Australijos rinktinę, o Ignatavičius žaidzia visos Australijos rinktinėje.

* Plačiai pagarsėjęs mūsų sunkiaatletas Juozas Vinča, čikagoj įvykusiose imtynių rungtynėse efektingai nugalėjo amerikietį Bet Browną. Šeštoje minutėje Vinča pagavo savo 95 kg. svorio priešą ir iškėlęs virš galvos sviedė jį žemėn. Nuo stipraus sutrenkimo amerikietis neteko jėgų ir tapo nugalėtas. Juozas Vinča šiuo metu turi 45 m. amžiaus.

M. K.

ANGLIJA — AUSTRIJA 2 : 2

Pereita trečiadienį Wembley stadijone futbolo rungtynės tarp Anglijis ir Austrijos baigėsi lygiomis 2 : 2.

Kalėdinių atvirličių jau galima gauti DBL Sąjungos Centre, 43, Holland Park, W. 11. Vienos atvirutės su voku kaina 9 penai.

KELIONE AUSTRALIJON

Raudonąja jūra, nepasakyčiau, kad buvo labai malonu plaukti: karštis, maždaug, kaip spininge giedrią vasaros dieną. Mat, Raudonoji jūra yra lyg gelda, pastatyta tarp dviejų krosnių: iš vienos pusės Afrika, iš kitos pusės Arabijos pusiasalis ir, kaip žinote, ir vienur ir kitur šilumos netrūksta. Keleivių malonumui ir baseinas atsirado: laivo viduryje pastatė medinę dėžę, maždaug 3 x 3 m., įtiesė specialiai pasiūtą brezentą, prileido jūros vandens ir, prašom ponai keleiviai, maudytis.

Vakarais, viename iš 3 laive esančių barų pradėjo ruošti šokius, ant denio rodyti įvairias filmas. Žodžiu, kuo toliau, tuo geriau. Kažin ką jie dar išgalvos iki Australijos...

Retkarčiais Raudonojoje jūroje tekdavo pamatyti nedideles grupes delfinų, kurie žaisdami plaukdavo priekyje laivo, laiks nuo laiko iššokdami iš vandens. Taip pat daugybės skraidančių žuvų, kurios, laivui įplaukus į jų būrį, skrisdavo į visas šalis, kai kurios net apie 20 m.

Spalio 5 d., penktadienį, oras atvėso ir po dviejų nelabai kaip praleistų naktų ant denio, penktadienio naktį gana patogiai užmigau savo kajutėje, tikedamasis rytojaus rytą apžiūrėti Adeną.

Adenas randasi pačiame gale Arabijos pusiasalio, angoje Arabijos jūros. Bet, deja, Adeną pramiegojau. Iš uosto miestas atrodo nedidelis, išsistatęs kalvose. Buvusieji mieste pasakojo, kad krautuvės atdaros per naktį ir turintieji pinigų galėjo pigiai apsipirkti. Aš tik spėjau iš atplaukusių arabų nusipirkti cigarečių — Senior Service — už 50 št. — 3 šil. Mieste cigaretės dar pigesnės, pvz., už 20 št. amerikoniškų — 1 šil.

Apie 7 val. šeštadienio rytą, iš Adeno išplaukėme ir įplaukėme į Arabijos jūrą. Čia jau laivą pradėjo supti, nors bangos nedidelės ir vėjo kaip ir nebuvo, bet visa jūra siūbavo kaip didelis javų laukas pučiant silpnam vėjeliui. Oras dar labiau atvėso ir kelionė vėl pasidarė maloni.

Sekmadienis praėjo jūros ligos ženkle, nes pakilęs vėjelis sukėlė bangas, kurios pasistengė laivą dar labiau pakilnoti. Silpnesnių „nervų" piliečiai atsisakė priimti maistą ir sekmadienį praleido atiduodami duoklę — Neptūno pavaldiniams.

Pirmadienio rytą vėl viskas nurimo ir visą savaitę buvo gražu.

Kaip oras, taip ir gyvenimas laive visą savaitę buvo vienodas: valgymas, miegojimas, laiškų rašymas, saulės vonios, vakarais filmos, retkarčiais alaus bonka.

Colombą pasiekėme spalio 12 d. apie 3 val p.p. Uostas nedidelis, bet laivų nemažai ir įvairiausių valstybių: anglų, egiptiečių, graikų, švedų, pakistaniečių, kinų komunistų ir kt.

Kaip Porte Saide, Adene, taip ir čia, laivas sustojo ne prie krantinės, bet uosto viduryje. Keleivius, norinčius pamatyti miestą, iš laivo pervežė į miestą su nedideliais laiveliais indai, paimdami už tą malonumą po 1 šil.

Ceilono sala, anksčiau buvusi anglų kolonija, berods 1949 m. gavusi dominijos teises, dabar tvarkosi savarankiškai, žinoma, tvarka visur palikusi angliška, nors pačių anglų Colombo nedaug teko matyti. Susikalbėti visur galima angliškai, krautuvių užrašai, gatvių pavadinimai, judėjimui tvarkyti užrašai, daugumoje angliški su kartu pridėtais užrašais vietinėmis kalbomis. Europiečiams atrodo, kad visi indai priklauso daugmaž tai pačiai tautai, bet faktinai ir čia yra daugybė atskirų tautų, kurios skiriasi viena nuo kitos. Be tautinio yra dar religinis skirtumas: vieni išpažįsta Mahometą, kiti Budą, treti dar kažinką.

Tik išejus iš uosto zonos į miestą, tuoj krinta i akis daugybė stoviniuojančių, sėdinčių ant šaligatvio ir nieko neveikiančių žmonių, kurie, pastebėję europietį, tuoj šoka pasi tarnauti, nurodydami kur paštas, turgus, ar kas nors kita. Ir, neduok Dieve, jei su jais prasidėsi: neatstos, kol jiems neišmesi kelioliktos centų. Po miestą vaikščiojau su kelionės bičiuliu graiku, ku ris buvo gyvenęs arabų kraštuose, tad su tos rūšies žmonėmis jis elgtis moka. Geriausia į juos nekreipti dėmesio, o jei ką nori sužinoti — klausk policininkų, kurie yra angliško stiliaus, tik išvaizda kitokia: uniformos khaki spalvos, trumpos kelnės ir plačiais bryliais skrybelės. Kadangi bankai buvo jau uždary ti, pinigų išsikeitėme vienoje kratuvėlėje, kur, suprantama, buvome, kaip veliau sužinojome apgauti. Apskritai, indai yra daug rafinuotesni biznieriai už arabus. Arabui pasiūlyk pusę jo užsiprašytosios kainos ir po trumpų derybų gausi ko norėsi, gi indai daug atkaklesni ir pasiderėjęs kurį laiką gali pats prieiti išvados, kad jo kaina priimtina.

Taip mums atsitiko su cigaretėmis. Noredami jų nusipirkti, paklausinejome jų kainos keliose krautuvėlėse. Kaina visose ta pati: už 50 št. angliškų „Sea Lord" (markė nekokia) — 2 rupijos. Na, ir nusipirkom už tą kaina, nes nė vienoj krautuvėlėj į derybas nesileido. Po kiek laiko, kitoje krautuvėje šį tą beperkant, išsišnekėjome su savininku apie cigaretes ir jis mums pasakė, kad mūsų pirktų cigarečių kaina Ceilone yra 1 rupija. Grįžome atgal į tą krautuvę, kur buvome pirkę cigaretes. Staiga nė vienas nebesuprato angliškai, kai mes aiškinome ko ateję. Tik, kai priminėme policiją, indas nieko nesakęs grąžino tiek kiek buvome permokėję.

Būdinga, kad Ceilono pirkliai ne tik siūlė savo prekes, bet prisispyrę norėjo nupirkti ir mūsų turimus daiktus, pvz., laikrodžius, žiedus, foto aparatus, filmas ir pan. Vieno, labai atkaklaus, užklausėme, kiek jis duotų už laikrodį? Pasiūlė 5 rupijas. Nusijuokę paprašėme parduoti mums laikrodį už tokia kainą. Jis neturėjo, bet sutiko parodyti krautuvę, kur galima gauti. Nuvedęs prie vieno laikrodininko durų jis mus paliko ir dingo. Pigiausias laikrodis toje krautuvėje kainavo 80 rup.! Žinoma, mes nepirkome, bet išsišnekėję ir susibičiuliavę (net arbatos davė išgerti!) iš laikrodininko sužinojome, kad oficiali svaro kaina yra 13 rup. 28c., o mes keisdami buvome gavę už 1 svarą tik 10 rup. Paskatinti pasisekimo su cigaretėmis, patraukeme ieškoti pinigų keitėjo. Suradus, sekė tos pačios ceremonijos, kaip ir prie cigarečių: pradžioje nė žodžio angliškai nesuprato, pas kum kryžiavojosi mūsų savo gyvenime niekad nematęs, žinoma, ir jis skirtumą grąžino, nes faktinai jie iš viso neturėjo teisės imti kitokių pinigų, kaip Ceilono. Tiek apie Ceilono biznius.

Colombo miestą kelis kart skersai išilgai perėjom. Gatvėse pilna kuli (riškų), kurie nuveža kur tik nori. Už kiekvieną patarnavimą reikia mokėti, nors tai būtų ir tik paklausimas kelio, ar mėginimas kurį jų nufotografuoti. Nori per duris į kokios nors pagodos vidų pažiūrėti, mokėk, nori vidun įeiti, dar kartą mokėk ir dar batus nusiauk. Nori pamatyti kobrą, susiraičiusią pintinėje, mokėk, nori, kad fakiras ją su triūbele pašokintų, vėl mokėk. Ir nemanyk, kad jei nenorėsi matyti ir mokėti, lengvai jų atsikratysi — seks iš paskos per pusę miesto. Prisivalgęs bananų (maždaug 1 p. štuka) ir ananasų (1/6 už didelį) užsigerdami kokoso pienu (9 p. už didelį kokoso riešutą), pagaliau, grįžome į laivą, kai kuriems neatlaidiems pirkliams pažadėję užsukti plaukdami atgal(!)

Išplaukėme apie vidurnaktį. Nuo Colimbo iki sekančio uosto, t.y., Fremantle, Australijoje yra per 3.000 mylių. Beveik dešimties dienų kelionė. Daugiau negu iš Anglijos į Kanadą, ar Ameriką. Kas blogiausia, kelionė jau pradėjo atsibosti, nes laive jau viskas žinoma, žmonės pažįstami ir jokių naujų pramogų.

Perplaukiant ekvatorių iš „jūros gelmių" išlipo karalius Neptūnas su „svita" ir „krikštino" naujokus, įžengiančius į rytinį žemės pusrutulį, žinoma, visus laiku „pakrikštyti" buvo neįmanoma, tad ceremonijose dalyvavo savanoriai ir kurie krito Neptūnui į akį. Šiuos jis nurodydavo savo palydovams, kurie, prisitaikę, pačiupdavo naujoką jėga. Pirmiausia „naujagimį" apžiūrėdavo „daktaras", palankstydavo kojas, rankas, su dideliu mediniu plaktuku išstuksendavo krūtinę, nugarą ir galvą. Tada „barzdaskutys" su dideliu, sienom baltinti šepečiu, išmuilindavo veidą ir dalgio didumo mediniu skustuvu nuskusduvo. Paklupdytajam „naujagimiui" Neptūnas įgrūsdavo į burną šaukštą druskos ir dar neatsikvošėjusį, Neptūno pagelbininkai įmesdavo į čia pat esantį jūros vandens baseiną. Žiūrovams buvo gražaus juoko, ypač, kai per „apsirikimą" įmesdavo kurį nors iš pačių žiūrovų.

Sekančias kelias dienas oras buvo audringas ir daugumas tų, kurie anksčiau buvo išsilaikę, atidavė savo duoklę žuvelėms. Nors mūsų laivas ir nemažas, 12.000 t., bet bangos jį mėtė kaip šapelį.

Pamažu stumiamės tolyn ir spalio 22. jau tikimės išvysti pažadėtąją žemę. Oras šiandien vel gražus ir po audros keleiviai vėl pradeda atsigauti. Didelė dalis keleivių iš laivo išlips Fremantle uoste. Tai vokiečiai, važiuoją prie geležinkelio darbų. Netrukus ir aš po kojomis pajusiu Australijos žemę, o kaip toje žemėje man ir kitiems lietuviams seksis — parašysiu vėliau.

J. Mašanauskas

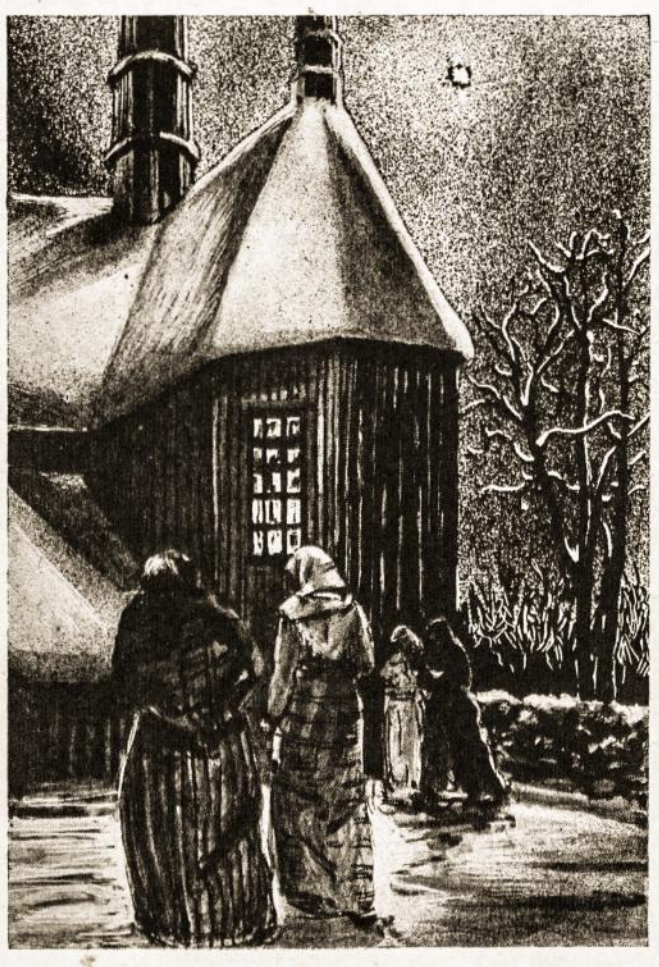

KALĖDŲ RYTAS. Lietuvių Namų b-vės spaustuvės „NIDA" kalėdinių atvirukų galima užsakyti S-gos Centre.

SUNKIOS KLIUTYS LAISVEN

BBC radio korespondentas Geays, neseniai buvo specialiai pasiųstas į Austrijos — Vengrijos pasienį, tikslu susipažinti su bėglių iš anapus geležinės uždangos pergyvenimais. Savo aprašyme, skaitytame per BBC „Home Service" valandėlėje, Geays sako:

„Pabėgimas iš Vengrijos yra įmanomas tik per Austriją ir tai, suprantama, per Sivietų zoną. Pabėgėlis, kuriam pavyksta suklaidinti Vengrijos enkavedistų budrumą, išsprukti nuo specialiai dresiruotų bėgliams gaudyti šunų, išvengti išsisprogdinimo tankiai išdėstytų minų, prasiveržti pro spigliuotų ir įelektrintų vielų užtvaras, perbėgti „niekeno žemę", atsiduria Austrijoje—sovietų zonoje, kurioje knibždėte knibžda ekavedistų gaujos. Net ir vietinė Austrijos policija įkinkyta gaudyti bėglius. Už bėglio nesugavimą policijos pareigūnams gresia mirtis Sibire. Austrijos vyriausybė šiuo klausimu yra bejėgė, nes tai vyksta sovietų zonoje.

Jeigu laimingajam bėgliui pavyksta pereiti šias kliūtis, tai jis atsiduria prie upės kranto, kurios kitoj pusėj plėvesuoja laisvės simbolis — anglų vėliava. Upę jis turi perplaukti, arba rizikuoti pereiti 30 metrų ilgumo tiltą, kurį saugo raudonarmiečiai. Šimtai žmonių, rizikavusių pareiti tiltą, žuvo nuo raudonarmiečių kulkų, kuriems įsakyta pirma šauti, o tik paskui klausti kur ir kas einąs. 90 procentų bėglių žūsta nepasiekę paskutiniosios kliūties, skiriančios „rojų" nuo laisvojo pasaulio. Nežiūrint visa tai, tūkstančiai žmonių nuolat rizikuoja išsprukti iš sovietinio pragaro".

BBC korespondentas kalbėjo su tais laimingaisiais, kuriems pavyko visas kliūtis pereiti. Tai buvo įvariausių profesijų žmonės: ūkininkai, darbininkai, amatininkai, angliakasiai, konduktoriai, valdininkai, sovietų satelitinių kraštų dezertyrai ir t. t. Visi jie pasakoja apie nepaprastai sunkų ir rizikingą perbėgimą. Tūlas Anton Molnar — vienas laimingųjų iš 50 bėgusiųjų grupės. Kiti 49 bėgliai žuvo, arba Austrijoje pateko į enkavedistų nagus. Vienam žymiam Vengrijos teisėjui buvo pavykę pabėgti iki paskutiniosios vielų užtvaros. Čia jis užmynęs paslėptąją miną ir buvo sunkiai sužeistas. Jis rastas keli metrai Austrijos pusėje.

Savo pranešime BBC korespondentas duoda keletą pavyzdžių, kurie rodo, kaip yra žiauriai elgiamasi su bėgliais, jei jie patenka komunistų budeliams. Tačiau ir tie, kuriems pavyksta pabėgti, yra persekiojami NKVD agentų, kurie veikia ir laisvuose kraštuose. Taip, pvz., spalio 28 dviems merginoms pavyko pabėgti ir jos atsidūrė Vienoje. Su jomis drauge bėgęs vyriškis žuvo užėjęs ant minos. Viena mergina neteko rankos ir akies. Jos buvo patalpintos amerikiečių ligoninėje, tačiau ir čia sovietų agentai nenorėjo palikti savo aukų: net kelis kartus jie bandė jas iš ligoninės pagrobti. Kai šitai jiems nepavyko, NKVD viršininkas įsakė Austrijos žandarmerijos komendantui suimti pabėgusias merginas, grasindamas sunkiomis bausmėmis, jei iki nustatytos dienos pabėgėlės nebus pristatytos NKVD būstinėn. Apie tai sužinoję amerikiečiai šias nelaimingas mergaites išgabeno toliau į Vakarus.

—×—

Ieškomas Jonas Kovas, į Angliją atvykęs 1948 m. Jis pats, arba jį žinantieji prašomi pranešti: L. Tarozas, 3253 Monroe St., Omaha 7, Nebr., U.S.A.

Užuojauta

Dr. Jonui MOCKUI

liūdesio valandoje, mirus jo mylimai žmonai, dukrelei Danutei netekus brangios motutės ir motinai, senatvėje netekusią užuojautą.

Velobėjos, reiškiame nuoširdžiausią

Emilija ir Kazys Kudla

RAUDONU CHRIZANTEMU PUOKŠTE...

Šiomis dienomis D. Britanijoje lankėsi kelių Sov. Rusijos miestų burmistrai. Stalingrado viceburmistras Tatjana Muraškina vizitavo Birminghamą, Coventrį ir kitus miestus. Ryšium su jos vizitu Birminghame, Londono dienraštis „Daily Telegraph" pereitą šeštadienį įdėjo šią žinią:

„Raudonų chrizantemų bukietas buvo įteiktas Stalingrado viceburmistrui p. Tatjanai Muraškinai, kad primintų jai „apie nekaltą lietuvių kraują, pralietą ir dar tebeliejamą už laisvę, žmogaus teises ir tikrą taiką". Gėles įteikė vienas vyras iš minios, susirinkusios prie Birminghamo savivaldybės namų, kad pasveikintų Muraškiną su apsilankymu tame mieste. Prie gėlių buvo pridėtas laiškas iš „lietuvių pabėgėlių Birminghame", iš kurio buvo paimta minėta frazė. Laiške rašoma: „Mes sveikiname Jus, atvažiavusią aplankyti šio laisvo, aukštos kultūros ir civilizacijos krašto, kur lietuviai rado prieglaudą ir spsaugą. Mes ilgimės savo krašto, savo giminių ir draugų Lietuvoje. Kaip Jūs žinote, visai negalime susirašinėti su Lietuva, nesudarant pavojaus tiems, kurie gauna laiškus iš užsienio. Norime apeliuoti į Jus, kaip moterį ir aukštą Sovietų pareigūną, padaryti ką nors, kad palengvinus likimą tų, kurie yra prispaustoj Lietuvoj ir tų, kurie yra deportuoti į Rusijos vergų darbo stovyklas".

Vyras, kuris įteikė gėles, atsisakė pasakyti savo pavardę."

Panašią korespandenciją įsidėjo visi didieji Londono dienraščiai, kai kurie jų net pirmame puslapyje.

Borminghamo lietuvius už tai reikia sveikinti ir didžiuotis jų sumanumu ir iniciatyva. Valio birminghamiečiai!

GRAŽUS DERBIEČIU PAVYZDYS

Prieš metus laiko Castle Donningtone staiga mirė Lietuvos savanoris — kūrėjas a.a. Stasys Meškauskas. Buvo palaidotas ir jo kapu niekas daugiau nesirūpino. Jo kapas buvo nepaprastai apleistas.

Susilikvidavus Castle Doningtono skyriui ir kai k riems to skyriaus nariams persikėlus į Derby, buvo aišku, kad šiuo kapu, nebus kam pasirūpinti.

Derby skyriaus valdyba savo posėdyje nutarė imtis iniciatyvos pravesti rinkliavą ir pastatyti a.a. St. Meškauskui kryžių ir antkapį. Derbiečiai tikrai nepagailėjo pinigų šiam reikalui ir per trumpą laiką buvo surinkta virš 40 svarų. Prie rinkliavos prisidėjo buv. Castle Doningtono skyriaus narys p. Pyragius ir kaimyninis Darley Moor skyrius. Už surinktus pinigus buvo padirbdintas specialus karių kryžius ir antkapis.

Lapkričio 4 d., dalyvaujant gausiam Derbiečių būriui, kun. kairiūnas pašventino kryžių ir pasakė atatinkamą pamokslą. Prie kapo kalbėjo taip pat Derby sk. p-kas K. Vaitkevičius, padėdamas skyriaus vardu vainiką.

Ypatinga padėka už šio gražaus darbo pravedimą tenka skyriaus sekretoriui p. P. Popikai, kuris įvairiausiomis priemonėmis aplankė net po du kartus visus skyriaus narius, rinkdamas aukas.

P. Rūta Čerkutė savo darbu taip pat gausiai prisidėjo prie šio reikalo.

EILUTĖJE REIKIA LAUKTI...

Du Londono autobusų konduktoriai ir šoferis buvo nubausti 1 svaro bauda už įlipimą į autobusą pirmą, negu stovi eilėje keleiviai. Teisėjas pastebėjo, kad keleiviai turi tokias pat teises, kaip ir autobusų tarnautojai ir jiems nėra leidžiama piktnaudoti keleivių kantrybę. Autobusų direkcija teisino konduktorius, esą jie turėję skubėti į darbą. Teismas bausmę patvirtino.

JAV PAGALBA PRANCŪZIJAI

NEW YORKAS. Dėl ypatingai sunkios ūkinės Prancūzijos būklės, JAV žada duoti šiam kraštui ypatingą finansinę paramą, kuri siekianti 400 milijonus dolerių.

* Vyriausias alijantų karo vadas Korėjoj gen. Ridgway paskelbė, kad 365 amerikiečiai belaisviai buvo tikrai komunistų nužudyti ir jų lavonai buvo rasti. Generolas taip pat pažymėjo, kad yra patikimų davinių, kurie rodo, kad iki 6.000 amerikiečių belaisvių buvo komunistų nužudyti.

Šios žinios labai sujaudino ir įpykino Ameriką ir ten yra reikalaujama, kad būtų panaudota atominė bomba Korėjos kare prieš komunistus.

SKELBIMAI

A † A

Po trijų sunkių operacijų, nepagydomos ligos, trukusios 2½ metų, per visą tą laiką žinodama, kas jos laukia, lapkričio 24 dieną Derbyje mirė mūsų žmona ir motina

gydytoja **Alma Mockevičienė — Mockus**

Giminėms ir pažįstamiems praneša **J. ir D. Mockai**

×

DBLS S-gos Derby skyriaus nariui

Dr. J. MOCKUI

gilaus liūdseio valandoj, Jo mylimai žmonai mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Derby sk. valdyba ir nariai

×

Sesei ppskltn. **Danutei Mockutei**, Jos mylimai Motulei mirus, reiškiame brolišką nuoširdžią užuojautą.

Liet. Skautų Brol. Anglijos Rajono Vadeiva ir Vadija

×

KAIP SUTIKSIME KALĖDŲ SENELĮ?

Šį sekmadienį, gruodžio 2 d. 16 val. Lietuvių Namuose ruošiamas vaikams, gyv., Londone ir apylinkėse, įdomus pobūvis.

Programėlėje, be įvairių žaidimų, bus parengta programa Kalėdų Seneliui sutikti.

Tėvai prašomi leisti vaikučius šį sekmadienį „generalinei repeticijai". Kviečiami mažieji ir vyr. amžiaus vaikai.

×

Jauna lietuvaitė, 23 m. amžiaus, mokytoja, R. Kat. tikybos, gero išsilavinimo ir charakterio, puikios sveikatos, norėtų susirašinėti su vaikinu 24—30 m. amžiaus lietuviu. Laiškus siųsti „B. Lietuviui" Nr. 47.

LIETUVIŲ NAMŲ B-VĖS SPAUSTUVĖ

NIDA

43, Holland Park, London, W. 11

LIETUVIŲ NAMAI

43, Holland Park, W. 11

Gruodžio 1 d. Lietuvių Namuose bus šokiai su akordeono muzika.

×

Kaip ir praėjusiais metais, L. Namuose ruošiama bendros **lietuviškos Kūčios**

Norintieji dalyvauti, registruojasi pas L. Namų administratorių iki gruodžio 15 d. Kaina 12/6 vienam asmeniui.

×

BRADFORDO TEATRAS LONDONE

Londone, pirmą kartą vaidins Bradfordo Dramos Studija „Atžalynas".

Grodžio 15 d., šeštadienį, 6 val. vak. **„Aušros Sūnūs".**

Gruodžio 16 d., sekmadienį, 5 val. vak. **„Valkata".**

Abu vaidinimai vyks Londono Sporto ir Socialinio klubo salėje, 345a, Victoria Park Road, E. 9.

Bilietai jau pardavinėjami. Galima gauti pas skyriaus valdybos narius. Liūdžių krautuvėje ir Lietuvių Namuose. Kaina nuo 2/6 iki 7/6.

Iš provincijos atvažiuojantieji prašomi bilietus iš anksto užsisakyti pas DBLS Reikalų Vedėją, Lietuvų Namuose, Tel. PARk 9699.

Nepraleiskite progos pamatyti scenoje šiuos veikalus!

DBLS I-jo skyriaus valdyba

Printed for the Lithuanian House Ltd. by Veritas Foundation Press, 12, Praed Mews, London W. 2. Tel. PAD 9734.